

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
DİYANET AKADEMİSİ
Eğitim Programları ve Koordinasyon Daire Başkanlığı

ADAY DİN GÖREVLİLERİ MESLEKİ EĞİTİM PROGRAMI (MÜEZZİN-KAYYIM)

ANKARA
2026

Bu eğitim programının mesleki eğitimlerde uygulanması 20.07.2026 tarihli ve E-88331529-774.01.02-7928055 sayılı onay ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	4
PROGRAMIN HEDEFİ.....	7
PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI.....	7
PROGRAMIN YAPISI	7
PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI.....	8
DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	10
DERSLER, KONULAR VE KAYNAKLAR TABLOSU	11
I. KUR'AN-I KERİM	11
A. TECVİD BİLGİSİ.....	14
B. TALİM UYGULAMALARI	15
C. YÜZÜNE OKUMA	16
D. EZBERE OKUMA.....	17
II. TEMEL İSLAMİ İLİMLER	19
A. KUR'AN-I KERİM MEALİ	19
B. AKAİD-KELAM.....	22
C. İSLAM İBADET VE SOSYAL HAYAT FIKHI	28
D. HADİS.....	35
III. DİN HİZMETLERİ.....	38
A. DAVET VE NEBEVİ METOT	38
B. MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK.....	42
IV. MESLEKİ BİLGİ VE BECERİ	46
A. İMAMLIK-MÜEZZİNLİK BİLGİ VE BECERİSİ	46
B. DİNİ MUSİKİ.....	53
C. UYGULAMA/STAJ.....	62
V. MEVZUAT.....	65
VI. KÜLTÜREL ETKİNLİKLER	68

GİRİŞ

İnsan hayatının çok önemli bir parçası olan din, evreni ve insanı yaratan Allah (cc) tarafından dünyada refah, ahirette felah sahibi olmanın yolu olarak gönderilen bir sistemdir. Allah'ın (cc) tebliğ için seçtiği tüm peygamberlerin getirdiği dinin ortak adı ise İslam'dır. İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarını doğru bir şekilde Müslümanlara ulaştırılması için tarih boyunca birçok müessese oluşturulmuştur. Ülkemizde bu görev Diyanet İşleri Başkanlığı marifetiyle yürütülmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, "İslam dininin itikat ve ibadet alanıyla ilgili işleri yürütmek ve dini kurumları idare etmek" görevleriyle 3 Mart 1924'de Osmanlı Devleti'nin son döneminde kurulan Şer'îye ve Evkaf Vekâleti'nin yerine ikame edilmiş bir kurumdur. 1965'de çıkarılan 633 sayılı Kanunla Başkanlığın görev alanı genişletilmiş ve "din konusunda toplumu aydınlatmak" ibaresi ilave edilmiştir.

Toplumu din konusunda aydınlatacak personelin bilgilerini yenilemek, becerilerini geliştirmek, topluma etkin ve kuşatıcı bir din hizmeti sunmalarını sağlamak için hizmet içi eğitim kurs ve seminerleri düzenlemek üzere Başkanlığın taşra teşkilatında Eğitim Merkezi Müdürlükleri ihdas edilmiştir. İlki 1973'de Bolu'da açılan Eğitim Merkezlerinin sayısı süreç içerisinde yirmiye kadar çıkmıştır.

Başkanlık, müftü ve vaizlerin; daha iyi yetişmelerini sağlamak, verimliliklerini artırmak, dini kaynaklara doğrudan başvurma yeteneklerini geliştirmek ve dini konularda toplumun ihtiyacına cevap verecek mütehassıs elemanları yetiştirmek amacıyla İhtisas Kursları açmıştır. İlki 1976'da İstanbul Haseki Eğitim Merkezi adıyla açılan ihtisas kurslarının sayısı on ikiye balığ olmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığı, personel yeterliklerini tespit ederek, bilimsel program geliştirme teknikleriyle eğitim merkezlerinde personele yönelik yeni programlar geliştirerek ve ihtisas kurslarının programlarını güncelleyerek yoluna devam etmiştir. Ancak bu eğitimler, meslek öncesinde olmayıp, personel göreve başladıktan sonra hizmet içi eğitim olarak gerçekleştirilmiştir.

Günümüzde örgün eğitim kadar yaygın eğitim, hizmet içi eğitim kadar hizmet öncesi eğitim de önem kazanmıştır. "Sürekli eğitim", "hayat boyu eğitim" gibi kavramlar eğitimciler tarafından tartışılmakta ve eğitimin sürekliliği vurgulanmaktadır. Aynı şekilde örgün din eğitimiyle birlikte yaygın din eğitimi alanı da her geçen gün önemini artırmaktadır. Çünkü din konusunda bilgilenme ihtiyacı, çocukluk ve gençlik dönemlerinde olduğu gibi yetişkinlik döneminde de artarak önemini korumaktadır. Bu nedenle, örgün din eğitimi alanında olduğu gibi, yaygın din eğitimi alanında da görev alacak elemanların iyi yetiştirilmeleri ve hizmetlerini başarıyla yerine getirebilmelerini sağlayacak donanıma sahip olmaları, göreve hazırlanmaları fevkalade önem arz etmektedir.

Din hizmeti veren görevlinin, toplumun din konusundaki ihtiyaçlarına yeterince cevap verememesi hurafelerin yayılmasına neden olacaktır. Bu nedenle din hizmetlerini yürütenlerin temel alan bilgisi yanında iletişim, genel kültür, eğitim-öğretim gibi alanlarda da bazı bilgi ve becerilere

sahip olması, her geçen gün daha çok hissedilen bir ihtiyaç durumundadır. Bu ihtiyacın karşılanması hizmetin verimini ve kalitesini artıracaktır.

Gelişen ve değişen şartlar, Türkiye'de ortaöğretim ve yükseköğretim düzeyinde din eğitimi ve öğretiminde nicelik ve niteliksel gelişmeler, toplumun standartları yüksek din hizmetine duyduğu ihtiyaç, İslam dünyasında yaşanan gelişmeler din eğitimi ve din hizmeti sunan personelin yetiştirilme süreçlerine yeniden eğilmeyi ve bu konuda yeni paradigmlar ortaya koymayı gerektirmiştir. Aynı şekilde hizmet içi eğitimin kapsam sorunu, personel eğitimleri için ayrılan bütçe ve eğitimlerin yapılacağı mekanların sınırlılığı, cami dışı din hizmeti alanlarının çeşitliliği, yaygın din eğitiminin muhatap kitlesinin arasına okul öncesi yaş grubu ile engelli, mülteci ve yetişkinlerin dâhil olması bu alanlarda görev alacak personelin köklü ve sistematik bir eğitimden geçmesini zorunlu hale getirmiştir.

Bu amaçla başka kurumlarda da örnekleri bulunan Başkanlığa bağlı bir akademinin kurulmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır. Başkanlığın ilgili birimlerinde Akademinin misyonu, kurumsal yapısı, statüsü, görevleri ile ilgili müzakereler yapılmış, 2012 yılından itibaren kanun taslakları oluşturulmuştur. Zaman içerisinde bu taslaklar değiştirilmiş ve geliştirilmiştir. Uzun yıllara sari yapılan çalışmalar neticesinde hazırlanan Diyanet Akademisi kanun teklifi 16 Mart 2022 tarihinde oy birliği ile TBMM'de yasalaşmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanunu'nda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair 7383 Sayılı Kanun, 24.03.2022 tarih 31788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu kanuna göre, Diyanet İşleri Başkanlığı doğrudan personel almak yerine hizmetlerinin omurgasını oluşturan imam-hatip, müezzin-kayyım, Kur'an kursu öğreticiliği ve vaizlik kadrolarına aday din görevlisi alımları yapacaktır. Bu görevliler belirlenen yeterliklerini kazanmaya yönelik hazırlanan program çerçevesinde eğitime tabi tutulacaklardır. Böylece müezzin-kayyımlık, imam-hatiplik becerisi, Kur'an kursu öğreticiliği formasyonu ve vaizlik ehliyeti adaylara görevlerine başlamadan önce kazandırılarak Başkanlığın, görev alanları açısından daha nitelikli, doğru bilgiyle donanımlı, kurum aidiyeti güçlü, tek doğruyu kendi düşünce ve anlayışından ibaret görmeyen, İslam'ın inanç, ibadet ve ahlaka dair rahmet yüklü emir ve yasaklarını kuşatıcı bir tarzda topluma tebliğde ve temsilde yeterli ve kazanmış olduğu yeterliklerle özgüven sahibi personel vasıtasıyla topluma daha etkin din hizmeti sunması sağlanmış olacaktır.

Hızlı değişimlerin ve dönüşümlerin yaşandığı dijital çağda yeni bilgi, beceri ve ilmi faaliyetleri takip etmek, çalışanların yeniliklere ayak uydurmalarını sağlamak, onları beklentilere cevap verecek şekilde yetiştirmek bir zorunluluktur. Diyanet Akademisi kurumun her kademedeki personeline kurumsal stratejik plan ve hedefler doğrultusunda; görevlerinin gerektirdiği bilgi, görgü ve becerileri günün şartlarına uygun olarak kazandırmak, personelinin aidiyet bilincini geliştirmek ve verimliliklerini artırmak, personeli bilimsel ve teknolojik alanda, mesleki ve kültürel konularda daha

iyi seviyeye getirmek ve üst görevlere hazırlamak için programlar geliştirmektedir. Bu çerçevede hazırlanan programlardan biri de Aday Din Görevlileri Mesleki Eğitim Programı (Müezzin-Kayyım)'dır.

Program ile Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun ve güzel okuyan, mesleki bilgi donanımına sahip, bu bilgiyi görevinde etkin biçimde uygulayabilen; meslek ahlâkı ve yaşantısıyla örnek olan, toplumu din konusunda aydınlatan, kurum aidiyet bilinci ve özgüveni yüksek, yeniliğe açık, iletişim ve sosyal katılım becerileri gelişmiş, kitle iletişim araçlarını etkin bir şekilde kullanılabilen din görevlilerinin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Programda aday din görevlilerinin Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun ve güzel okuma bilgi ve becerilerini geliştirmek için Kur'an-ı Kerim alanına; kelim, fıkıh, tefsir, hadis, siyer gibi temel disiplinler ile ilgili bilgi sahibi olabilmeleri için Temel İslami İlimler alanına; din hizmetlerinin etkin yürütülmesinde ilke ve metod birliğine sahip olabilmeleri için Din Hizmetleri alanına; imamlık ve müezzinlikle ilgili öğrendikleri teorik bilgilerin beceri haline gelebilmesi için Mesleki Bilgi ve Beceri alanına; devlet ve başkanlık teşkilatını tanımaları ve devlet memurlarının hak ve sorumluluklarını kavrayabilmeleri için Mevzuat alanına; önemli konularda farkındalıklarını artırmak, kurum aidiyetlerini güçlendirmek amacıyla da Kültürel Etkinlikler alanına yer verilmiştir.

Başkanlığımızca aday din görevlileri mesleki eğitim programlarının uygulanmaya konulmasının akabinde programların etkinlik ve verimliliğini değerlendirmek, belirlenen içeriklerin kazanım ve genel hedeflere hangi ölçüde karşıladığını tespit etmek amacıyla eğitim sürecinde bir dizi çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu cümleden olmak üzere; izleme ve değerlendirme komisyonlarınca akademi merkezlerinde sınıf ortamları gözlemlenmiş, eğitim görevlisi ve aday din görevlileriyle programlarda yer alan derslerin içerik, kredi ve materyalleri ile ders işleme yöntem ve teknikleri gibi başlıklarda toplantılar yapılmış; programla ilgili anketler yoluyla uygulayıcı ve katılımcıların görüşleri alınmış; programda yer alan derslerle ilgili eğitim görevlileri zümre toplantıları gerçekleştirilerek sonuçları raporlaştırılmıştır. Öte yandan eğitim süreci devam ederken Başkanlık Makamı ve Din İşleri Yüksek Kurulunun programlarla ilgili görüşlerine müracaat edilmiş, alanla ilgili akademisyenlerle toplantılar yapılmış, Akademi İstişare Kurulu üyelerinin değerlendirme ve tavsiyeleri alınmıştır.

Yapılan tüm bu değerlendirmeler neticesinde Aday Din Görevlileri Mesleki Eğitim Programı (Müezzin-Kayyım) güncellenmiştir.

PROGRAMIN HEDEFİ

Aday Din Görevlileri Mesleki Eğitim Programı (Müezzin-Kayyım)'nın hedefi, mesleki bilgi donanımına sahip, bu bilgiyi görevinde etkin biçimde uygulayabilen; meslek ahlâkı ve yaşantısıyla örnek olan, toplumu din konusunda aydınlatan, kurum aidiyet bilinci ve özgüveni yüksek, yeniliğe açık, iletişim ve sosyal katılım becerileri gelişmiş, kitle iletişim araçlarını etkin bir şekilde kullanılabilen din görevlileri yetiştirmektir.

PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Programın amacı, Aday Din Görevlilerini;

- Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun ve güzel okuyan,
- Din hizmetinin gerektirdiği temel bilgi ve becerilere sahip olan,
- Kur'an ve sünnet temelinde İslam medeniyetinin geçmiş birikimini de dikkate alarak aşırılıklardan uzak, kuşatıcı bir dil ekseninde İslam'ın bir bütün olarak doğru anlaşılmasına katkı sağlayan,
- Temel İslam İlimlerini kendi terimleri ile kavrayan,
- İslam dininin inanç, ibadet ve ahlakla alakalı temel esaslarını delilleriyle açıklayan,
- Dini sorunları çözümlerken Kur'an, sünnet ve kültürel mirası birlikte değerlendirebilen,
- Edindiği bilgi ışığında dini konularda toplumu aydınlatan, insanların sorularına ve ihtiyaçlarına cevap verebilen,
- Bilgilerini günün şartları, toplumun ihtiyaçları ve sorunlarıyla ilişki kurarak güncelleştirebilen,
- Tebliğ ve irşat görevini başta Kur'an ve sünnet olmak üzere sahih kaynaklara dayalı doğru bilgiler ışığında uygun yöntemler ve güzel bir üslupla yerine getirebilen,
- Kelam, fıkıh, tefsir, hadis, siyer ve İslam tarihi gibi temel disiplinler ile ilgili Türkçe kaynakları kullanabilen,
- Dini istismar eden düşünce ve hareketlere karşı Kur'an ve sünnet çerçevesinde etkin mücadele eden,
- Cami dışı din hizmetleri ve yaygın din eğitimi hizmetlerini bilimsel veriler ışığında planlama ve yürütme becerisine sahip,
- Bir arada yaşama kültürüne sahip olan, milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinen,
- Bilgi, beceri, görgü ve yaşantısıyla çevresine örneklik eden,
- Temsil kabiliyeti yüksek, kurum kültürü ve aidiyet bilinci gelişmiş olan,
- Bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından yararlanan, bu araçlardan gelen verilere karşı seçici olan ve din hizmetlerini yürütmede teknolojiyi etkin olarak kullanabilen,
- Demokratik değerlere ve insan haklarına saygılı, sosyal katılım becerisi gelişmiş, iletişim, rehberlik ve yorum yeteneğine sahip olan, bireyler haline getirmektir.

PROGRAMIN YAPISI

1. Program 14'er haftalık 2 dönemden oluşmaktadır. Dönemler haftada 36 saat olarak planlanmış olup, toplam 1008 saat ders öngörülmüştür.
2. Program;
 - **Kur'an-ı Kerim**, (Tecvid Bilgisi, Talim Uygulamaları, Yüzüne Okuma, Ezbere Okuma)
 - **Temel İslami İlimler**, (Kur'an-ı Kerim Meali, Akaid-Kelam, İslam İbadet ve Sosyal Hayat Fıkıhı, Hadis)
 - **Din Hizmetleri**, (Davet ve Nebevi Metot, Manevi Danışmanlık ve Rehberlik)
 - **Mesleki Bilgi ve Beceri**, (İmamlık-Müezzinlik Bilgi ve Becerisi, Dini Musiki, Uygulama/Staj)

- **Mevzuat,** (Devlet Teşkilatı ve Kamu Mevzuatı)
 - **Kültürel Etkinlikler,** (Kültürel Etkinlikler)
- olmak üzere, toplam 6 temel alandan oluşmaktadır. Her alan farklı alt dallar (dersler) şeklinde programa yerleştirilmiştir.
3. Giriş bilgilerinden sonra, programın alanlarını ve dönemlere göre derslerin dağılımını gösteren genel tabloya, ardından her alanın detaylı programına yer verilmiştir.

PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI

1. Programın uygulanmasında “Dersler ve Krediler Tablosu” esas alınır.
2. Derslerin haftalık dağılımı; eğitimin süresi ve öğrenme alanlarının kredileri göz önünde bulundurularak dengeli bir biçimde yapılır.
3. Programda yer alan konular muhatabın seviyesi, programın genel amaçları, ders kazanımları ve öğretme-öğrenme sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlar çerçevesinde işlenmelidir.
4. Programın mesleki bir eğitim programı olduğu göz önünde bulundurulmalı, dolayısıyla öğretme-öğrenme sürecinde aday din görevlilerine kazandırılmak istenen temel bilgi ve beceriler mesleğin gerektirdiği yeterliklerle örtüşmelidir.
5. Öğretme-öğrenme sürecinde aday din görevlilerinin bilgi-becerilerini ve mesleklerinin gerektirdiği davranışlarını geliştirecek etkinlikler düzenlenmelidir.
6. Programın uygulanması sırasında derslerin/konuların özelliğine göre alanında uzman kişilerden yararlanmaya dikkat edilmelidir.
7. Öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak yöntem ve tekniklerde işlevsellik esas alınmalı, dersin içeriği, hedef ve kazanımları dikkate alınarak soru-cevap, grup çalışması, tartışma, araştırma ve sunum gibi farklı yöntem ve teknikler uygulanmalıdır.
8. Aday din görevlilerinin gelişim düzeyleri takip edilerek, yeterli olmadıkları hususlar kendilerine fark ettirilmelidir.
9. Yapılan eğitim etkinliklerinde zamanı verimli kullanma ilkesi daima göz önünde bulundurulmalıdır.
10. Eğitimin bir süreç olduğu ilkesinden hareketle aday din görevlilerinin zaman içerisindeki ilerlemeleri dikkate alınarak, öğretim hedef ve beklentileri bu ilke doğrultusunda belirlenmelidir.
11. Eğitim-öğretim sürecinde çeşitli görsel, işitsel araç-gereçler ile teknolojik imkânlardan yararlanılmalıdır.
12. Aday din görevlilerinin hazırbulunuşluk düzeyleri belirlenmeli, varsa eksiklikler, yanlış anlama ve yorumlamalar düzeltilmelidir.
13. Öğretme-öğrenme etkinliklerine mümkün olduğunca bütün aday din görevlilerinin aktif katılımı sağlanmalı, kendilerine sunulan bilgileri yorumlamalı, anlamlandırmalı ve bilgiyi bizzat kendileri yapılandırmalıdır.
14. Ders ortamlarının uygun bir şekilde düzenlenmesine ve gerekli materyallerin önceden hazırlanmasına özen gösterilmelidir.
15. Aday din görevlilerine daha fazla uygulama imkânı sağlamak için kalabalık sınıf ortamları oluşturmaktan kaçınılmalıdır.
16. Derslerin din görevlilerinin günlük hayatta karşılaşılabilecekleri farklı durumlar dikkate alınarak somut örnekler çerçevesinde görev alanıyla ilişkilendirilerek işlenmesine dikkat edilmelidir.
17. Kur'an-ı Kerim tilaveti, imamlık-müezzinlik becerisi gibi uygulama ağırlıklı derslere yönelik her bir aday din görevlisinin gelişim düzeyleri eğitim görevlisi tarafından günlük takip edilmelidir.

18. Aday din görevlilerinin görev şuurunu ve motivasyonlarını artıracak, sosyo-kültürel gelişimlerine katkı sağlayacak etkinliklere yer verilmelidir.
19. Program süresince teorik bilgilerin aday din görevlilerinde kalıcı davranışlar haline gelmesini sağlamak ve onlara mesleki bilgi ve beceri kazandırmak için uygulamaya yönelik etkinliklere yer verilmelidir.
20. Din hizmetlerinin etkin yürütülmesine katkı sağlamak üzere tespit edilen ayet ve hadislerin aday din görevlileri tarafından ezberlenmesi sağlanmalıdır.
21. Konularla ilgili temel kavram ve terimlerin daha iyi öğrenilmesine katkı sağlamak amacıyla İslam Ansiklopedisinin ilgili maddelerinden aday din görevlilerinin yararlanmaları sağlanmalıdır.
22. Öğretme-öğrenme sürecinde aday din görevliler arası yarışmalar (Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma, Hafızlık, Hutbe, Ezanı Güzel Okuma, Dini Bilgiler vb.) düzenlenmelidir. Aday din görevlilerinin görev yaparken kendilerine örnek alacağı, Türkiye'de din hizmetlerine ve dini ilimlerin gelişmesine katkı sağlamış ilim adamlarının hayatlarını konu edinen ve Diyanet TV'de yayınlanan belgesellerden yararlanılmalı ve rol-model din görevlilerinin konferans vermeleri sağlanmalıdır.
23. Dersin/ünitenin yapısına uygun ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri seçilmelidir.

DERSLER VE KREDİLER TABLOSU

ALANLAR	DERSLER	DÖNEMLER		TOPLAM KREDİ
		I. DÖNEM	II. DÖNEM	
KUR'AN-I KERİM	Tecvid Bilgisi	2x14	-	336
	Talim Uygulamaları	2x14	-	
	Yüzüne Okuma	6x14	6x14	
	Ezbere Okuma	4x14	4x14	
TEMEL İSLAMİ İLİMLER	Kur'an-ı Kerim Meali	2x14	2x14	280
	Akaid-Kelam	2x14	2x14	
	İslam İbadet ve Sosyal Hayat Fıkıhı	4x14	4x14	
	Hadis	2x14	2x14	
DİN HİZMETLERİ	Davet ve Nebevi Metot	-	2x14	56
	Manevi Danışmanlık ve Rehberlik	-	2x14	
MESLEKİ BİLGİ ve BECERİ	İmamlık-Müezzinlik Bilgi ve Becerisi	2x14	2x14	252
	Dini Musiki	4x14	6x14	
	Uygulama/Staj	2x14	2x14	
MEVZUAT	Devlet Teşkilatı ve Kamu Mevzuatı	2x14	-	28
KÜLTÜREL ETKİNLİKLER	Kültürel Etkinlikler	2x14	2x14	56
GENEL TOPLAM		36x14	36x14	1008

DERSLER, KONULAR VE KAYNAKLAR TABLOSU

I. KUR'AN-I KERİM (336 Saat)

KUR'AN-I KERİM ALANI KAZANIMLARI

- Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur.
- Kur'an'dan belli bölümleri usulüne uygun ezbere okur.
- Usulüne uygun aşr-ı şerif okuma becerisi kazanır.
- Tecvit kurallarını örneklerle açıklar.
- Kur'an'ı Kerim'i yüzünden ve ezberden öğrenme-öğretme strateji, ilke ve yöntemlerini uygular.
- Kur'an-ı Kerim'i doğru okumanın önemini kavrar.
- Âsım Kıraatinin temel niteliklerini kavrar.
- Kıraatle ilgili temel kavramları tanımlar.
- Kur'an harflerini mahreçlerine ve sıfatlarına uygun olarak seslendirir.
- Vakıf işaretlerini ve bunların manaya katkısını açıklar.
- Hatalı okuyuş (lahn) çeşitlerini ve ibadetlere etkisini açıklar.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Etkin ve verimli bir din hizmeti sunmak için, Kur'an-ı Kerim'i doğru ve usulüne uygun okumanın merkezî rolüne dikkat çekilecektir.
- ✓ Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okumanın gerekliliği örneklerle anlatılacak; Kur'an-ı Kerim tilavetiyle ilgili fıkıh ve kıraat kitaplarından “zelletü'l-kârî” bahsine atıflar yapılacaktır.
- ✓ Tecvid kuralları teorik bilgiler verildikten sonra yüzüne ve ezbere okunacak sûrelerde uygulamalı olarak işlenecektir.
- ✓ Kur'ân tilâvetinde tecvîd ve mânâ dengesinin iyi sağlanarak, tecvîd kaidelerinin Kur'ân'a has tilâvet tavrını bozmamasına dikkat edilmesi gerektiği vurgulanacaktır.
- ✓ Aday din görevlilerinde meharic-i hurufun usulüne uygun olarak yerleşmesi için başta talim dersi olmak üzere Kur'an-ı Kerim alan derslerinde yeteri kadar harf talimi yapılacaktır.
- ✓ Başta talim dersi olmak üzere Kur'an-ı Kerim alan derslerinde harflerin fetha, kesre ve zammeli, medli, şeddeli ve sakın halleri olmak üzere farklı durumlarda kazandığı ses özelliklerine dikkat çekilecek, doğru ve yanlış telaffuzları karşılaştırmalı olarak sunulacaktır.
- ✓ Kur'an-ı Kerim alan derslerinde yapılan yaygın hatalara dikkat çekilecek, telaffuzu zor ve hatalı okuma ihtimali yüksek olan harfler koro halinde okuyuştan hemen sonra bütün aday din görevlilerine tek tek telaffuz ettirilecektir.
- ✓ Başta talim dersi olmak üzere Kur'an-ı Kerim alan derslerinde sıkça hata yapılan harfler üzerinde durulacak, harflerin mahreçleri aday din görevlilerine gösterilecektir. Harflerin telaffuzunda mahreçlerin ne kadar önem arz ettiği vurgulanacaktır. Harflerin isti'la, şiddet, tefhim, istitale gibi öne çıkan zıt ve müstakil sıfatları üzerinde özellikle durulacaktır. Kalın sesli harflerin ince sesli harflerden sıfat yönüyle nasıl ayrıldığı örneklerle gösterilecektir.

- ✓ Kur'an-ı Kerim tilavetinde tahkik, tedvir, hadr usûllerinden bahsedilecektir. Bu usûllerde medlerin hangi mertebelerde uzatılması gerektiği teorik olarak anlatılıp kavratıldıktan sonra eğitim görevlisi tarafından farklılıklarının altı çizilmek suretiyle uygulamalı olarak gösterilecektir.
- ✓ Yüzüne okuyuşlarda tilavete hangi usûlle başlanmışsa tilavet boyunca aynı usûlün ölçüleriyle devam edilmesi ilkesine özen gösterilecektir.
- ✓ Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken tilavete tahkik usûlüyle başlanacaktır. Tahkik usûlünde küçük hataların dahi kolaylıkla ortaya çıkacağı düşünülerek, harflerin mahreçlerindeki ve kelimelerin telaffuzlarındaki hataların düzeltilmesine çalışılacaktır. Harfler arasındaki ses uyumunun sağlanmasına dikkat edilecektir.
- ✓ Kur'ân-ı Kerîm'in 1-6 cüzü tahkîk usûlüyle, 7-18 cüzü tedvîr usûlüyle, 19-30 cüzü ise hadr usûlüyle okunacaktır.
- ✓ Medlerin kendi aralarında nasıl ölçülü icra edileceği üzerinde durulacaktır. Buradaki ölçüler ve yapılan hatalar uygulamalı olarak eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Daha sonra aday din görevlilerinden birinin okuması sağlanarak diğer görevlilerden bu okuyuştaki hataları bulmaları istenecektir. Ders esnasında hatalar eğitim görevlisi tarafından tashih edilerek hatalı okunan kelime koro halinde düzeltilmiş şekliyle okunacak gerekirse aynı kelime her aday din görevlisine okutturulacaktır.
- ✓ Aday din görevlilerine talim üzere yüzüne okuma etkinlikleri kapsamında örnek okuyuşlar dinletilecektir. Bu hususta Başkanlığımız web sayfası Kur'an-ı Kerim portalından yararlanılacaktır.
- ✓ Kur'ân-ı Kerîm'i yüzüne okuma dersi programda yer aldığı şekliyle tamamlandıktan sonra okuyuş usûllerinin aday din görevlilerinde kalıcı hale gelmesi adına belirlenecek sûreler üzerinde tahkîk, tedvîr ve hadr okuyuş usûllerinde çalışmalar yapılacaktır.
- ✓ Ezbere okuma dersinin başında programda yer verilen dua ve surelerin talimi ile başlanacaktır.
- ✓ Ezbere okunacak yerler, yüzünden tedvir usûlü ile okunarak yapılan hatalar düzeltililecektir. Hatalı okuma ihtimali olan kelimeler tahtaya yazılarak koro halinde okunacaktır. Ayrıca kıraati düzgün olan okuyuculardan örnek tilavetler dinletilecektir.
- ✓ Aday din görevlilerinin programdaki ezberlerini eğitim görevlisine okumadan önce birbirlerine dinletmeleri sağlanacaktır.
- ✓ Konularına göre aşr-ı şeriflerle ilgili örnek liste aday din görevlileriyle paylaşarak farklı konulardan olmak üzere aday din görevlilerinin her hafta bir aşr-ı şerif hazırlayıp okumaları sağlanacak, tilavet örneği sınıfta birlikte değerlendirilecektir.
- ✓ Konularına göre aşr-ı şerifler ezberlenmeden önce eğitim görevlisi tarafından ayetlerin meali ders ortamında verilecek, aday din görevlileri tarafından merasimlerde okunan aşr-ı şeriflerden sonra ayetlerin manasının verilmesinin önemine vurgu yapılacaktır.
- ✓ Aday din görevlilerinden hafız olanlar, hıfzlarını pekiştirme noktasında eğitim görevlileri tarafından motive edileceklerdir. Bu bağlamda aday din görevlilerinin eşleştirilerek hafızlıklarını birbirlerine dinletmeleri sağlanacaktır.
- ✓ Yüzünden okuma, ezberleme, tecvit gibi öğrenme alanlarıyla ilgili Kur'an-ı Kerim öğretme yöntem ve teknikleri hakkında temel bilgiler verilecektir.

- ✓ Muhatap kitleyi tanıma, bireysel farklılıkları ve seviyeyi gözetme, görsellik, işitsellik, kolaylaştırma, öncelik belirleme gibi Kur'an öğretiminde önem arz eden ilkelere dikkat çekilecektir.

A. TECVİD BİLGİSİ (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	14	❖ Kıraatle İlgili Temel Kavramlar (Kıraat, Rivayet, Tarik vb.) ❖ Kur'an-ı Kerim Okuma Usûlleri (Tahkîk, Tedvîr, Hadr) ❖ Kur'an-ı Kerim Okumada İstiâze ve Bismelenin Talimi ❖ Tecvidin Tanımı, Tarihi, Amacı ve Önemi ❖ Harfler, Mahreç ve Sıfatları ❖ Medler • Medd-i tabii • Fer-î Medler ▪ Medd-i muttasıl ▪ Medd-i munfasıl ▪ Medd-i ârız ▪ Medd-i lâzım ▪ Medd-i lîn ❖ İdğamlar • İdğam-ı misleyn • İdğam-ı mutecâniseyn • İdğam-ı mutekâribeyn ❖ Sâkin Nûn'un hükümleri • İdğam-ı maalğunne • İdğam-ı bilağunne ❖ Sâkin Nûn'un hükümleri • İklâb • İhfâ • İzhar ❖ Lâm-ı Ta'rifin hükümleri • İdğam-ı şemsiyye	▪ Kur'an Eğitimi ve Tecvid, DİB Yayınları.

		• İzhâr-ı kameriyye	
8-14	14	❖ Râ'nın hükümleri ❖ Lafzatullah'ın okunuşu ❖ Kalkale ❖ Sakin Mim'in hükümleri ❖ Zamir ❖ Sekte ❖ Yaygın Olmayan Tilavet Kuralları (İmâle, İsmâm, Teshîl vb.) ❖ Vakıf ve İbtida' ❖ Kur'an Tilavetinde Yaygın Hatalar ve Düzeltme Yöntem ve Teknikleri ❖ Tecvid Uygulamaları	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

B. TALİM UYGULAMALARI (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	14	❖ Dua ve Sûrelerin Talimi • Sübhaneke • Tahiiyyat • Salli-Barik • Rabbena • Kunut Duaları • Fâtiha Sûresi • Bakara Sûresi, 1-5	▪ Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları. ▪ https://kuran.diyaret.gov.tr/ ▪ Diyanet Hafız Mobil Uygulaması.
8-14	14	• Fil-Nas Arası Sûreler • Bakara Sûresi, 255; 285-286. • Haşr Sûresi, 20-24.	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

C. YÜZÜNE OKUMA (168 Saat)**1. YÜZÜNE OKUMA I (I. DÖNEM, 6x14=84 Saat)**

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	42	❖ Kur'an Öğretiminin Mahiyeti ve Önemi ❖ Kur'an Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler ❖ Kur'an Tilavetinde Nefes ve Ses Kullanımı ❖ Harflerin Mahreçleri ❖ Harflerin Sıfatları ❖ Harflerin Seslendirilmesi	▪ Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları. ▪ https://kuran.diyaret.gov.tr/ ▪ Diyanet Hafız Mobil Uygulaması.
8-14	42	❖ Kur'an-ı Kerim 1-6. Cüzlerinin Tahkik Usûlüyle Okunması	
15		DÖNEM SONU SINAVI	

2. YÜZÜNE OKUMA II (II. DÖNEM, 6x14=84 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	42	❖ Kur'an-ı Kerim 15-18. Cüzlerinin Tedvir Usûlüyle Okunması ❖ Kur'an-ı Kerim 19-22. Cüzlerinin Hadr Usûlüyle Okunması	▪ Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları. ▪ https://kuran.diyaret.gov.tr/ ▪ Diyanet Hafız Mobil Uygulaması.
8-14	42	❖ Kur'an-ı Kerim 23-30. Cüzlerinin Hadr Usûlüyle Okunması	
15		DÖNEM SONU SINAVI	

D. EZBERE OKUMA (112 Saat)**1. EZBERE OKUMA I (I. DÖNEM, 4x14=56 Saat)**

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	28	❖ Bürûc-Hümeze Arası Sûreler ❖ Konularına Göre Aşr-ı Şerifler • Cenaze/Şehitlik Bakara 153-157 • Mevlid Kandili Ahzâb 41-48; Tevbe 126-129 • Ramazan ve Oruç Bakara 183-186	▪ Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları. ▪ https://kuran.diyanet.gov.tr/ ▪ Diyanet Hafız Mobil Uygulaması.
8-14	28	❖ Nebe-İnşikak Arası Sûreler ❖ Konularına Göre Aşr-ı Şerifler • Düğün, Nişan ve Nikâh Nûr 32-34 • Birlik-Beraberlik Âl-i İmran 102-109 • Müminlerin Özellikleri Mü'minun, 1-10	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

2. EZBERE OKUMA II (II. DÖNEM, 4x14=56 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	28	❖ Fetih Sûresi ❖ Hucurât Sûresi ❖ Rahmân Sûresi ❖ Konularına Göre Aşr-ı Şerifler • Anne-Baba Hakkı/Hac-Umre Uğurlama İbrahim, 38-41 • Namaz ve Kur'an İsrâ 78-84	▪ Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları. ▪ https://kuran.diyamet.gov.tr/ ▪ Diyanet Hafız Mobil Uygulaması.
8-14	28	❖ Yâsîn Sûresi ❖ Mülk Sûresi ❖ Konularına Göre Aşr-ı Şerifler • Regaip Kandili Âl-i İmrân 190-194 • Miraç Kandili İsrâ 1, Necm 1-18 • Berat Kandili/Kadir Gecesi Duhân 1-8	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

II. TEMEL İSLAMİ İLİMLER (280 Saat)

A. KUR'AN-I KERİM MEALİ (56 Saat)

KUR'AN-I KERİM MEALİ DERSİ KAZANIMLARI

- Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlama usulünün önemini kavrar.
- Kur'an-ı Kerim'in insanlık için bir hayat rehberi olduğunu kavrar.
- Kur'an-ı Kerim'den ezbere okuduğu sure ve ayetlerin anlamlarını açıklar.
- Kur'an-ı Kerim'le ilgili temel kavramları açıklar.
- Kur'an-ı Kerim'in temel özelliklerini ve ana konularını açıklar.
- Belli başlı Türkçe meal ve tefsir ile ilgili kaynakları kullanma becerisine sahip olur.
- Tefsir, tevil, tercüme ve meal kavramlarını ayırt eder.
- Kur'an-ı Kerim mealini yapma ilke ve yöntemlerini açıklar.
- Meali verilen sûre ve ayetlerin nüzul sebeplerini açıklar.
- Sûre ve ayetleri din hizmetlerinin ilgili alanlarında etkin kullanabilme becerisine sahip olur.
- Kur'an ile hayat arasında irtibat kurar.
- Kur'an-ı Kerim'i anlamaya yönelik farklı yaklaşımları değerlendirir.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Kur'an-ı Kerim Meali dersi, aday din görevlilerinin din hizmetlerini etkin ve verimli bir şekilde yürütmeleri, Kur'an'ın anlam dünyasına vakıf olmaları, Kur'anî bir kişilik inşa etmelerini hedefleyecek şekilde işlenecektir.
- ✓ Kur'an-ı Kerim Meali dersi dersinde yer verilen sûre ve aşr-ı şeriflerin anlamlarının aday din görevlilerine kavratılması esas alınacaktır.
- ✓ Meali verilecek surelere geçilmeden önce aday din görevlilerinin eğitim sonrasındaki ilim hayatlarına da katkı sunması için meal okurken dikkat edilmesi gereken hususlara vurgu yapılacaktır, konu uygulamada karşılaşılan yanlış örnekler muvacehesinde detaylandırılacaktır.
- ✓ Surelerin sebeb-i nüzulleri, temel konuları vb. hususlar üzerinde kısaca durulacak, Kur'an'ın anlam dünyası ve temel mesajları hakkında farkındalık oluşması için Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri'nden surelerin tanıtım bölümlerinin aday din görevlilerince önceden okunarak derse hazır gelmeleri sağlanacaktır.
- ✓ Mealler arasındaki farklılıklar ve sebepleri üzerinde durulacak; sadece tek bir mealden hareket ederek hüküm vermenin/yorum yapmanın yeterli olmayacağı ve hiçbir mealin Kur'an-ı Kerim'in aslı yerine geçmeyeceği vurgulanacaktır.
- ✓ Konular işlenirken gramer konularına girmekten kaçınılacaktır.
- ✓ Konu-kredi dengesi göz önünde bulundurularak ders içeriğinin planlanan zamanda bitirilebilmesi için aday din görevlilerinin derse hazırlıklı gelmeleri sağlanacaktır.
- ✓ Konulu Tefsir Örneği başlığı altında Kur'an-ı Kerim'deki bir konunun Kur'an bütünlüğü içerisinde nasıl anlaşılması gerektiğine dair bilgiler verilerek belirlenen konunun "Hayat Rehberi Kur'an" kitabından uygulamalı olarak işlenmesi sağlanacaktır.

1. KUR'AN-I KERİM MEALİ I (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	❖ Kur'an-ı Kerim • Tanımı • Ana Konuları	Ana Kaynaklar: ▪ Tefsir Tarihi, DİB Yayınları. ▪ Kur'an-ı Kerim Meali, TDV Yayınları. ▪ Kur'an Yolu Meâli, DİB Yayınları. ▪ Hayat Rehberi Kur'an, DİB Yayınları. ▪ Kur'an Yolu Tefsiri, DİB Yayınları. Yardımcı Kaynaklar: ▪ Kur'an'ı Anlamaya Giriş, TDV Yayınları. ▪ Kur'an'ın Temel Konuları Her Cüzden Üç Mesaj, DİB Yayınları. ▪ Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, DİB Yayınları. ▪ Kur'an'ın Anlam Dünyası, DİB Yayınları.
2	2	❖ Kur'an-ı Kerim'in Anlaşılması-Yorumlanması • Temel Kavramlar (Tefsir, Tevil, Meal, Tercüme) • Kur'an'ın Anlaşılması ve Yorumlanmasında Usul	
3	2	❖ Meal Okuma İlkeleri ve Kur'an Meallerinde Sıkça Karşılaşılan Problemler	
4-7	8	❖ Fâtiha Sûresi ❖ Bakara Sûresi, 1-5; 255-256-257; 284-285-286 ❖ Haşr Sûresi, 22-24 ❖ Konulu Tefsir Örneği • İnsanın Özellikleri	
8-14	14	❖ Duha-Nâs Arası Sûreler ❖ Yasin Sûresi ❖ Mülk Sûresi ❖ Nebe Sûresi ❖ Konulu Tefsir Örneği • Hikmet	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

2. KUR'AN-I KERİM MEALİ II (II. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	14	❖ İsra Sûresi ❖ Nûr Sûresi ❖ Konulu Tefsir Örneği • Haya ve Örtünme	Ana Kaynaklar: ▪ Kur'an-ı Kerim Meali, TDV Yayınları. ▪ Kur'an Yolu Meâlî, DİB Yayınları. ▪ Hayat Rehberi Kur'an, DİB Yayınları. ▪ Kur'an Yolu Tefsiri, DİB Yayınları. Yardımcı Kaynaklar: ▪ Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, DİB Yayınları. ▪ Kur'an'ın Anlam Dünyası, DİB Yayınları.
8-14	14	❖ Lokman Sûresi ❖ Fetih Sûresi ❖ Hucurât Sûresi ❖ Furkan Sûresi ❖ Konulu Tefsir Örneği • İnfak	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

B. AKAİD-KELAM (56 Saat)

AKAİD-KELAM DERSİ KAZANIMLARI

- Akaid ilmi ile ilgili temel kavramları açıklar.
- Akaid ilminin temel kaynaklarını sayar.
- İslam'ın itikadi yönünü açıklamada kelam ilminin önemini kavrar.
- İtikadi mezheplerin ortaya çıkış sebeplerini ve oluşum süreçlerini açıklar.
- Din, inanç, İslam kavramlarını tanımlar.
- İslam inanç esaslarını delilleriyle açıklar.
- İslam akaidinin temel meselelerini kavrar.
- Günümüz inanç hareketlerini değerlendirir.
- Güncel inanç sorunlarını çözümler.
- İslam inanç esasları ve güncel inanç problemleri konusunda toplumu aydınlatma becerisine sahip olur.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Akaid-Kelam dersinde aday din görevlilerinin İslam'ın inanç esaslarını bir bütün olarak içselleştirmeleri ve tevhid merkezli bir bakış açısı geliştirmeleri temel hedef olarak benimsenecektir.
- ✓ Kelam ilminin amacının, konusunun ve yönteminin kavranması amacıyla öncelikli olarak söz konusu ilim ana hatlarıyla açıklanacaktır.
- ✓ İslam düşüncesinde ortaya çıkan belli başlı itikadi ve siyasi yorumlara değinilecek, bunların günümüzdeki yansımalarına özellikle vurgu yapılarak geçmiş ve şimdiki zaman arasındaki değişim kıyaslanacaktır.
- ✓ Kelam dersinin daha iyi kavranabilmesi için akaid, felsefe, sosyoloji ve psikoloji alanlarında da bilgi sahibi olmanın önemi vurgulanacaktır.
- ✓ İslam'ın tevhid inancı, ayet ve hadislerden hareketle temellendirilecektir. Konu işlenirken İhlas sûresinin içerdiği temel ilkeler özellikle vurgulanacaktır.
- ✓ Klasik akaid-kelam kitaplarında yer alan konular ve tartışılan hususların günümüz inanç problemleriyle bağlantısı kurularak geleneğimizde üretilen bilginin güncel inanç problemlerini çözümlemede nasıl istifade edileceği üzerinde durulacaktır.
- ✓ Yaratılışı inkâr eden ve insanın varoluşunu başka kaynaklara bağlayan din karşıtı akımların açmazları üzerinde durularak İslam'ın bu konuda ortaya koyduğu ilkelere vurgu yapılacaktır.
- ✓ Ayet ve hadislerden hareket ederek inancımızda tevhidin merkezi konumuna ve tevhid inancının bireyde yerleşmesi için Allah'ın isim ve sıfatlarını doğru anlamanın önemine değinilecektir.
- ✓ Allah'ı âlemden ve insandan uzaklaştıran yanlış bir aşkınlık anlayışına sahip deist anlayışların ortaya çıkardığı boşluklar ve çıkmazlar açıklanacaktır.
- ✓ Tarihte yaşanmış ve aday din görevlilerinin manevi hayatının şekillenmesinde doğrudan bir katkısı bulunmayan itikadi tartışmalara girilmekten kaçınılacaktır.

1. AKÂİD-KELAM I (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-4	8	❖ AKÂİD İLMİ • Tanımı • Önemi • Konusu • Gayesi ❖ TARİHİ SÜRECİ • İnsanlığın İlk İnancı • Hz. Peygamber Dönemi • Selef-i Salihîn Dönemi • İlk Sistematik İnanç İlkeleri • İlk Dönem İtikadî Konular • İstikamet Yolu: Ehl-i Sünnet • Tarihî Süreçte Akâid Metinleri • İnançta Aşırılık ve Sapmalar ❖ BİLGİ VE VARLIK • Bilgi • Varlık • Âlem • İnsan ❖ KAVRAMSAL ÇERÇEVE • Din • İslâm Dini • Akâid • İmanın Derecesi • İmana Göre İnsanlar • İman-Amel İlişkisi	Ana Kaynak: ▪ İslâm İnanç Esasları (Akaid İlmi), DİB Yayınları. Yardımcı Kaynaklar: ▪ İslam’da İman Esasları, DİB Yayınları. ▪ Allah’a İman, DİB Yayınları. ▪ Meleklerle İman, DİB Yayınları. ▪ Peygamberlere İman, DİB Yayınları. ▪ Kitaplara İman, DİB Yayınları. ▪ Ahirete İman, DİB Yayınları. ▪ Kadere İman, DİB Yayınları. ▪ İlâhi Adalet ve Rahmet Penceresinden Kötülük ve Musibetler, DİB Yayınları. ▪ Ahiret Bilinci, DİB Yayınları. ▪ Geçmişten Günümüze Dinler ve Mezhepler, DİB Yayınları.

5-7	6	❖ ALLAH'A İMAN • Allah'ın Varlığı ve Birliği • Allah'ın Sıfatları • Allah'ın İsimleri ❖ MELEKLERE İMAN • Meleklerin Mahiyeti • Meleklerin Yaratılış Hikmeti • Meleklerin Sayıları ve Çeşitleri • Meleklerin İnsana Desteği • Diğer Görünmeyen Varlıklar • Görünmeyen Varlıkların Gerçekliği	
8-10	6	❖ KİTAPLARA İMAN • İlahî Kitap • İlahî Kitabın Önemi ve Gerekliliği • İlahî Kitapların Sayısı • Kur'an-ı Kerîm ▪ Kur'an'ın İniş Mahiyeti ▪ Kur'an'ın Mucizeliği ve Korunmuşluğu ❖ PEYGAMBERLERE İMAN • Peygamberliğin Anlam ve Önemi • Peygamberliğin Gerekliliği • Peygamberlerin Bilinmesi • Peygamberlerin Sıfatları • Peygamberler ve Vahiy • Peygamberler ve Mucize • Peygamberlerin Görevleri • Peygamberlerin İnsanlığa Katkısı • Peygamberlerin Toplumsal Konumları • Peygamberlerin Medeniyet Önderliği ve Örnekliği • Son Peygamber Hz. Muhammed Mustafa	

11-14	8	❖ AHİRETE İMAN • Ahiretin Anlamı • Ahiret İncancının Temellendirilmesi • Ahirete İncancının Hikmeti ve Önemi • Ölüm ve Ecel • Kabir Hayatı • Kıyamet Alametleri • Kıyametin Gerçekleşme İmkânı • Kıyametin Kopması • Yeniden Diriliş • Hesap ve Amel Defteri • Sırat • Cennet • Cennette Allah'ın Görülmesi • Cehennem • Ahiret Hayatı ve Ebedilik ❖ KADERE İMAN • Kader ve Kazanın Anlam Çerçevesi • Kader İncancının Nas Temeli • Kader ve İlâhi Sıfatlar • Kaderi Bilmenin İmkânı • Kaderin Bilinmemesinin Hikmeti • İnsanın Bilgisi, İradesi ve Gücü • İnsan Fiilleri ve Sorumluluk • İnsanın Sorumluluğu ve Özgürlüğü • Kaderin Değişip Değişmemesi • Kaderle İlgili Diğer Konular ▪ Hidayet Dalalet ▪ Hayır ve Şer ▪ Nasip Kısmet ▪ Tevekkül	
-------	---	---	--

		▪ Dua ▪ Rızık ▪ Burçların İnsana Etkisi	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

2. AKAİD-KELAM II (II. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	14	❖ GÜNÜMÜZ İNANÇ SORUNLARI • İç Sorunlar ▪ Öze Dönüşçülük ✓ Kur'ancılık ✓ Selefilik ▪ Mezhepçilik ▪ Mezhepsizlik ▪ Dinde Aşırı Yorum ▪ Dine Salt Akılcı Yaklaşım • Dış Sorunlar ▪ Din-Bilim-İdeoloji ▪ İlerlemeci Akımlar ✓ Darwinizm ✓ Freudizm ✓ Marksizm ✓ Pozitivizm ▪ Din Karşıtı Akımlar ✓ Ateizm ✓ Deizm ✓ Panteizm ✓ Satanizm	Ana Kaynaklar: ▪ İslâm İnanç Esasları (Akaid İlmi), DİB Yayınları. ▪ Çağdaş İnanç Problemleri, DİB Yayınları. Yardımcı Kaynaklar: ▪ İlâhi Adalet ve Rahmet Penceresinden Kötülük ve Musibetler, DİB Yayınları. ▪ Geçmişten Günümüze Dinler ve Mezhepler, DİB Yayınları. ▪ Kafama Takılanlar I, II, III, DİB Yayınları. ▪ Post Modern Çağda Kadim Sorular, DİB Yayınları. ▪ Son Hurafe Deizm, DİB Yayınları. ▪ Niçin İnanıyorum, DİB Yayınları.

8-14	14	▪ Değer ve Otorite Karşısı Akımlar ✓ Anarşizm ✓ Nihilizm ▪ Agnostisizm ▪ Cinsiyet Karşıtlığı (LGBT+) ▪ Uzak Doğu Ritüelleri: Yoga, Reiki ▪ Cincilik ve Medyumluk ▪ Astral Seyahat ▪ Başka Bedende Varolma: Reenkarnasyon ▪ Misyonerlik ▪ Yeni Teknolojiler ve Transhümanizm ▪ Kişinin Hayatını Sonlandırma Teşebbüsü ✓ İntihar ✓ Ötenazi ▪ Kötülük Problemi ▪ Doğal Afetler ve İnsanın Sorumluluğu • İnançsızlığa Karşı Mukavemet ▪ Tarihî Tecrübe ▪ Çağdaş İnançsızlıkla Mücadele ✓ İç Bünyeyi Güçlendirme ➤ İnancı Tahkik ➤ İbadeti Sürekli Kılma ➤ Ahlakı Takviye ✓ İslam'ın Sahih İmajını Koruma ✓ Yanlış İslam Algısıyla Mücadele ✓ Adaletten Ayrılmama	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

C. İSLAM İBADET VE SOSYAL HAYAT FIKHI (112 Saat)

İSLAM İBADET VE SOSYAL HAYAT DERSİ KAZANIMLARI

- Fıkıh ilminin Temel İslam Bilimleri içerisindeki yerini ve önemini açıklar.
- Fıkhi mezheplerin görüşlerini ana hatlarıyla açıklar.
- Usul ve furu fıkha dair temel kavramları tanımlar.
- İslam'ın ibadet esaslarını delilleriyle açıklar.
- İslam ibadet esaslarıyla ilgili konuların fıkhi hükümlerini açıklar.
- İlmihal kavramının tarihi sürecini açıklar.
- İlmihal bilgisine sahip olmanın Müslüman'ın günlük yaşamındaki önemini kavrar.
- İlmihallerde geçen temel konuları ve bu konulara ilişkin hükümleri farklı yönleriyle açıklar.
- İslam dininin ibadet esaslarıyla ilgili güncel meseleleri sınıflandırır.
- İslam fıkhiında belli başlı ameli mezheplerin görüşlerini karşılaştırır.
- Dini soruları cevaplandırmada usul ve esasları sıralar.
- İslam ibadet esaslarıyla ilgili sıkça sorulan hususlara dair fetvaları açıklar.
- Din İşleri Yüksek Kurulunun fetvalarını açıklar.
- İslam ibadet esasları ve güncel meseleler konusunda toplumu aydınlatma becerisine sahip olur.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Ana kaynak olarak belirlenen “İslam İbadet ve Sosyal Hayat Fıkhi kitabının aday din görevlileri tarafından okunarak derse hazırlıklı gelmeleri sağlanacak ve eğitim görevlisi rehberliğinde sınıf ortamında işlenecektir.
- ✓ Konular Kur'an ve sünnet bütünlüğünde, sahih dini bilgiyi esas alan bir yaklaşımla işlenecektir.
- ✓ İbadetlerin anlam ve önemi ile özellikle bunların bireysel ve toplumsal faydaları ayet ve hadisler bağlamında işlenecektir.
- ✓ Namaz konusu işlenirken imamet ve cemaatle namaz konularına ayrıntılı olarak yer verilecek, bu hususlarda pratikte karşılaşılabilecek soru ve uygulamalarla ilgili gerekli bilgilendirme yapılacaktır.
- ✓ Beş vakit, Cuma, cenaze, bayram namazları gibi cemaatle eda edilen namaz konuları imkânlar ölçüsünde uygulamalı olarak işlenecektir.
- ✓ Derste farklı kaynaklardan da yararlanılarak konularla ilgili gerekli hazırlık yapılacaktır.
- ✓ Dersin hem teorik hem de pratik yönü dikkate alınarak konuların somutlaştırılması ve anlaşılır hale gelmesi için uygulamalara yer verilecektir.
- ✓ Fıkıh kaynaklarından etkin biçimde yararlanabilme, ibadet ve benzeri konulardaki bilgileri temel kaynaklardan hareketle değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesi hedeflenecektir.
- ✓ Aday din görevlilerine muhatapların dini ve manevi hayatında karşılaştığı sorunlara çözüm bulmaya yönelik kaynaklardan yararlanma becerisi kazandırılacaktır.
- ✓ İbadet, muamelat ve ahval-ı şahsiyye gibi günlük dini hayatı doğrudan ilgilendiren konularda aday din görevlilerinin görev yapacakları yerlerin dini, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak farklı mezheplerin görüşlerine atıflar yapılacaktır. Özellikle ibadet konularında Hanefi ve Şafii mezhepleri arasındaki görüş ve uygulama farklılıklarına değinilerek, İslam düşünce tarihindeki yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulacaktır.
- ✓ Özellikle hac ve kurban konusu işlenirken, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan görsel ve

işitsel materyallerden istifade edilecektir.

- ✓ Fıkhi mezheplerin zenginlik olduğuna; İslam'ın yaşanmasında zaman, mekân ve şartlara göre kolaylık sağladığına vurgu yapılacaktır.
- ✓ Dersin kredisi göz önünde bulundurularak sunum, ev ödevi vb. eğitim öğretim yöntemlerinden yararlanılacak ve konuların tamamlanması sağlanacaktır.
- ✓ Konular işlenirken eğitim görevlisi gözetiminde müzakere ve tartışmaya ihtiyaç duyulan meseleler üzerinde ayrıca durulacaktır.
- ✓ Ders işlenirken salt teorik bilgi öğretiminden ziyade bilginin anlamlandırılması hedeflenecektir.
- ✓ Günümüz fıkhi meseleleri konusunun girişinde Din İşleri Yüksek Kurulunun fetva inşa etme usul ve esasları ile ilgili bilgi verilerek Din İşleri Yüksek Kurulunun tanıtımı yapılacaktır.
- ✓ Derste konu ile ilgili fetva işlenirken öncelikli olarak fetvanın delillerini oluşturan ayet ve hadisler zikredilecek, daha sonra âlimlerin konuya yaklaşım tarzı belirtilerek fetvanın oluşum süreci kademeli olarak gösterilecektir.
- ✓ Konular işlenirken eğitim görevlisi tarafından salt bilgi aktarımından ziyade bu bilgileri aday din görevlilerinin meslek hayatlarında nasıl kullanabilecekleri ve cemaatlerine nasıl ve hangi yöntemlerle anlatabileceklerine dair paylaşımlarda bulunulacaktır.

1. İSLAM İBADET VE SOSYAL HAYAT FIKHI I (I. DÖNEM, 4x14=56 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	28	❖ TEMEL FIKIH BİLGİSİ, İBADET VE HÜKÜM • Fıkıh Kavramı • İlmihal • Fıkıh Mezhepleri • İbadet • Mükellefiyet ve Hüküm ❖ TAHARET (TEMİZLİK) • Tanım • Taharetin Hikmetleri • Taharetin Fıkhi Boyutu ▪ Taharet Çeşitleri ▪ Temizlik Yolları ▪ Sular ▪ İstinca ve İstibra ▪ Abdest ▪ Gusül ▪ Mesh ▪ Teyemmüm ▪ Kadınlara Özgü Haller • Taharetle İlgili Sorular ❖ NAMAZ • Tanım • Namazın Hikmetleri • Namazın Fıkhi Boyutu ▪ Namazın Farz Olmasının Şartları (Vücub Şartları)	Ana Kaynaklar: ▪ İslam İbadet ve Sosyal Hayat Fıkhı, DİB Yayınları ▪ “Mezhep”, Ferhat Koca, DİA. ▪ “Telfık”, DİA. ▪ “İlmihal”, DİA Yardımcı Kaynaklar: ▪ İslam İlmihali, DİB Yayınları. ▪ Diyanet İlmihali, I-II, DİB Yayınları ▪ Namaz İlmihali, DİB Yayınları. ▪ Müminin Miracı Namaz, DİB Yayınları. ▪ Seyahatte İbadet, DİB Yayınları. ▪ Şafi Mezhebine Mensup Kişilere İmamlık Yaparken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar, DİB Yayınları. ▪ Şafii Fıkhı, DİB Yayınları.

		▪ Namazın Farzları (Şartları ve Rükünleri) ▪ Namazın Vacipleri ▪ Namazın Sünnetleri ▪ Namazın Edepleri ▪ Namazın Mekruhları ▪ Namazı Bozan Şeyler	
8-14	28	❖ NAMAZ ▪ Namaza Davet: Ezan ve Kamet ▪ Namaz Çeşitleri ▪ Namazla İlgili Diğer Meseleler • Namazla İlgili Sorular ❖ ORUÇ • Tanım • Orucun Hikmetleri • Orucun Fıkhi Boyutu ▪ Oruç Çeşitleri ▪ Orucun Sebep, Rükün ve Şartları ▪ Oruçlu İçin Müstehap Olan şeyler ▪ Oruçluya Mekruh Olan şeyler ▪ Orucu Bozan Şeyler ▪ Oruç ve Ramazanla İlgili Diğer Meseleler • Oruçla İlgili Sorular	

		❖ ZEKÂT • Tanım • Zekâtın Hikmetleri • Zekâtın Fıkhi Boyutu ▪ Zekâtın Şartları ▪ Zekâta Tabi Mallar ▪ Zekât Verilecek Yerler (Mesarifu'z-Zekât) ▪ Zekât Verilmeyecek Yerler ▪ Zekâtın Dağıtım Usulü ve Adabı • Zekâtla İlgili Sorular	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

2. İSLAM İBADET VE SOSYAL HAYAT FIKHI II (II. DÖNEM, 4x14=56 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	28	❖ HAC VE UMRE • Tanım • Hac ve Umrenin Hikmetleri • Hac ve Umrenin Fıkhi Boyutu ▪ Hac Ahkamı ▪ Umre Ahkamı ▪ Hac ve Umre Kurallarına Aykırı Davranışlar ve Cezaları ▪ Medine'de Mescid-i Nebi'yi ve Peygamberimiz'in Kabrini Ziyaret • Hac ve Umreyle İlgili Sorular ❖ KURBAN • Tanım • Kurbanın Hikmetleri • Kurbanın Fıkhi Boyutu ❖ ADAK	Ana Kaynaklar: ▪ İslam İbadet ve Sosyal Hayat Fıkhi, DİB Yayınları ▪ Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvalar, DİB Yayınları. ▪ https://kurul.diyaret.gov.tr/FetvaYontem ▪ https://kurul.diyaret.gov.tr/Kurul-Anasayfa Yardımcı Kaynaklar: ▪ İslam İlmihali, DİB Yayınları. ▪ Diyanet İlmihali, I-II, DİB Yayınları. ▪ Orucu Anlamak, DİB Yayınları. ▪ Oruç Sıkça Sorulanlar, DİB Yayınları. ▪ Oruç İlmihali, DİB Yayınları.

		• Tanım • Adağın Fıkhi Boyutu ❖ YEMİN • Tanım • Yeminin Fıkhi Boyutu Hükmü ve Çeşitleri • Kurban Adak ve Yeminle İlgili Sorular	▪ Zekâtı Anlamak, DİB Yayınları. ▪ Zekât Sıkça Sorulanlar, DİB Yayınları. ▪ Zekât İlmihali, DİB Yayınları. ▪ Haccı Anlamak, DİB Yayınları. ▪ Hac İlmihali, DİB Yayınları. ▪ Hac Sıkça Sorulanlar, DİB Yayınları. ▪ Kurban Sıkça Sorulanlar, DİB Yayınları. ▪ Şafii Fıkhi, DİB Yayınları. ▪ Fetva Adabı, DİB Yayınları.
8-14	28	❖ GÜNÜMÜZ FIKHİ MESELELERİ • Tanım • Bireysel ve Kurumsal Fetva Faaliyetleri • Güncel Fıkhi Meselelerin Çözümünde Temel Yaklaşımlar • Güncel Fıkhi Meselelerin Çözümünde Prensipler • Din İşleri Yüksek Kurulu Fetva İnşa Etme Usul ve Esasları • Aile Fıkhi (Nikah-Talak) ▪ Tanım ▪ Genel Hatlarıyla Evlilik ▪ Nikahla İlgili Bazı Güncel Problemler ▪ Genel Hatlarıyla Nikâh Akdinin Sona Erdirilmesi ▪ Talak İle İlgili Güncel Meseleler	
		❖ GÜNÜMÜZ FIKHİ MESELELERİ • İktisat Fıkhi ▪ Tanım ▪ Genel Olarak Mülkiyet Teorisi ▪ Genel Hatlarıyla Akit Teorisi ▪ Güncel İktisadi Meseleler • Trafik Fıkhi ▪ Tanım ▪ Trafik Unsurları ▪ Hüküm ▪ Sorumluluklar	

		▪ Yasaklar ▪ Trafik Kazaları ve Ceza ▪ Trafik Sigortası • Sosyal Medya ve İnternet Fıkhı ▪ Tanım ▪ Unsurlar ve Hüküm ▪ Sosyal Medya ve İnternetle İlgili Güncel Meseleler • Tıp/Sağlık Fıkhı ▪ Tanım ▪ Kur'an ve Sünette Tıp İlmi ▪ İslam Hukukunda Tıbbın Yeri ve Önemi ▪ Tıbbi Müdahale ve Tedavi Olmanın Hükmü ▪ Güncel Tıbbî Meseleler • Miras Fıkhı ▪ Tanım ▪ Genel Hatlarıyla İslam Miras Hukuku ▪ Mirasla İlgili Bazı Güncel Problemler • Haklar ve Helal-Haram Fıkhı ▪ Haklar ▪ Helaller ve Haramlar ▪ Haklar ve Helal-Haramlarla İlgili Bazı Güncel Meseleler • Çevre ve Doğal Afet Fıkhı ▪ Tanım ▪ Hüküm ▪ Doğal Afetlere Doğru Bakış ve Sorumluluklar	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

D. HADİS (56 Saat)

HADİS DERSİ KAZANIMLARI

- Hadis ilmiyle ilgili temel düzeyde bilgi sahibi olur.
- Hadis ilmi ile ilgili temel kavramları açıklar.
- İslam'ın anlaşılması ve yaşanmasında hadis ve sünnetin önemini kavrar.
- Hadis ve sünnetin anlaşılmasındaki temel ilkeleri sayar.
- İslam'ın temel konularında hadislerden yararlanma ilkelerini sıralar.
- Belli başlı hadis kaynaklarını kullanır.
- Hadisleri usulüne uygun olarak okur.
- İslam'ın inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili temel hadisleri ezbere okur.
- Öğrendiği hadisleri meslek hayatında kullanır.
- Hadis metinlerini ve sünneti sağlıklı bir şekilde yorumlar.
- Şarkiyatçıların hadislerle ilgili temel iddialarını değerlendirir.
- Hadislerdeki tearuzu giderme yolları ile ilgili temel ilkeleri kavrar.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Hz. Peygamber'i doğru bir şekilde tanımak, Kur'an'ı ve İslâm'ı daha iyi anlamak ve öğrenmek için hadis ilminin öneminden bahsedilecektir.
- ✓ Hadis ilminin temel kavramlarına yönelik gerekli bilgilendirmeler yapılarak aday din görevlilerinde hadis ilmi ile ilgili bir farkındalık oluşturulacaktır.
- ✓ Hz. Peygamber'in evrensel mesajının günümüz dünyasına anlaşılır şekilde sunulması için sünneti bilmenin önemine vurgu yapılacaktır.
- ✓ Temel hadis kaynakları konusu işlenirken özellikle Kütüb-ü Sitte ve Kütüb-ü Tis'a'nın şerhleri başta olmak üzere temel şerh kaynakları hakkında kısa bilgi verilecektir.
- ✓ Her dönem için belirlenmiş olan seçme hadisler eğitim görevlisi gözetiminde sınıf ortamında okunacak ve hadislerden çıkarılabilecek hükümler konusunda aday din görevlileri bilgilendirilecektir.
- ✓ Program çerçevesinde tespit edilen hadislerin aday din görevlileri tarafından ezberlenmesi sağlanacak ve ezber takibi ise eğitim görevlileri tarafından yapılacaktır.

1. HADİS I (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	❖ Sünnetin Dindeki Yeri ve Kaynak Değeri	Ana Kaynaklar: ▪ Aday Din Görevlileri İçin Hadis İlmi Rehberi, DİB Yayınları. ▪ Konularına Göre Seçme Hadisler-Açıklamalı 250 Hadis, DİB Yayınları. ▪ İsmail Lütü Çakan, “İslami Yapılanmada Model ve Metodoloji Olarak Sünnet”, <i>Sünnetin Dindeki Yeri</i>, 1995, s. 241-254. ▪ “Hadis”, DİA. https://islamansiklopedisi.org.tr/hadis ▪ “Kur’an ve Sünnet Bütünlüğü”, Diyanet Aylık Dergi, Ocak, 2020 https://dergi.diyaret.gov.tr/indexarsiv.php ▪ “Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Temel İlkeler”, Hadislerle İslam, s. 95-139, https://hadislerleislam.diyaret.gov.tr/sayfa.php?CILT=1&SAYFA=95 Yardımcı Kaynaklar: ▪ Hadislerle İslam, DİB Yayınları. ▪ İslam Ansiklopedisi, TDV Yayınları, https://islamansiklopedisi.org.tr/ ▪ Sünnetin Işığında İslam Ahlakının Esasları, DİB Yayınları.
2	2	❖ Hadis İlmi • Önemi • Temel Kavramları • Hadis, Sünnet, Haber, Rivayet, Ravi, Senet, Metin, Eser	
3	2	❖ Temel Hadis Kaynakları • Kütüb-i Sitte ve Kütüb-i Tis’a • Derleme Hadis Kaynakları	
4	2	❖ Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Temel İlkeler	
5	2	❖ Seçme Hadisler • Niyet ve İman	
6	2	• Kur’an-ı Kerim ve İlmin Fazileti	
7	2	• Salih Amel İşlemeye Teşvik	
8-12	10	• İbadetler (Abdest, Namaz, Zekât, Oruç, Hac, Kurban)	
13	2	• Tevbe, Tevekkül, Takva	
14	2	• Sabır, Şükür, Doğruluk	
15		DÖNEM SONU SINAVI	

2. HADİS II (II. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	❖ Seçme Hadisler • Müminlerin Vasıfları	Ana Kaynak: ▪ Konularına Göre Seçme Hadisler-Açıklamalı 250 Hadis, DİB Yayınları. Yardımcı Kaynak: ▪ Hadislerle İslam, DİB Yayınları.
2	2	• Aile İle İlgili Hadisler	
3-4	4	• Anne Baba, Akraba ve Yakın Çevreyle İyi Geçim	
5-7	6	• Ahlâkî Erdemler, Âdâb-ı Muâşeret ve Toplumsal Sorumluluk	
8	2	• Dünyaya Gereğinden Fazla Değer Vermeme	
9-10	4	• Sakınılması Gereken Davranışlar	
11	2	• Cennet, Cehennem ve Ahiret Ahvali	
12-14	6	• Hz. Peygamber'in Dilinden Dualar	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

III. DİN HİZMETLERİ (56 Saat)

A. DAVET VE NEBEVİ METOT (II. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

DAVET VE NEBEVİ METOT DERSİ KAZANIMLARI

- Davet, tebliğ ve irşat kavramlarını tanımlar.
- Davetin ana unsurlarını açıklar.
- Kur'an ve sünnetin davet üslubunu kavrar.
- Peygamberlerin hayatlarından davet konusunda örnekler çıkarır.
- Hz. Peygamber'in İslam'ı tebliğ ve irşat metodunu açıklar.
- İslam'ın yayılmasında Hz. Peygamber'in davetçiliğinin önemini kavrar.
- İslam'ı tebliğ ve irşat konusunda din görevlisinde bulunması gereken özellikleri sayar.
- Tebliğ ve irşat için farklı araçları kullanır.
- Tebliğ ve irşatta teknolojik imkanlardan yararlanır.
- Hz. Peygamberin örnek kişiliğinin bireysel ve toplumsal yansımalarını fark eder.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Hz. Peygamber'in davet ve irşat metotlarından hareketle günümüzde davetçide bulunması gereken nitelikler üzerinde durulacak, bu konular rol model din görevliliği ile öne çıkmış şahsiyetlerin hayatlarından örneklerle anlatılacaktır.
- ✓ Kur'an-ı Kerim'in davet üslubu ile ilgili (tedricilik, kolaylaştırma, müjdeleme ve uyarma, örnek olay ve kıssalardan yararlanma vb.) temel özellikler ayetler ve pasajlar örneğinde işlenecektir.
- ✓ Kur'an-ı Kerim'de tebliğ ve irşat metodu ile öne çıkan peygamberler ile bazı sahabilerin yaşantıları ve davet metotları hakkında bilgi verilecek, günümüz din görevlilerinin bunlardan nasıl istifade edebilecekleri vurgulanacaktır.
- ✓ Davetin ana unsurları olan davetçi, muhatap, mesaj ve kanal konusu örnekler çerçevesinde işlenecektir.
- ✓ Aday din görevlilerinin etkin bir din hizmeti sunmaları amacıyla dini ve milli içerikli "İstiklal Marşı", "Bayrak", "Dua", "Sakarya Türküsü", "Çanakkale Şehitlerine" şiirleri; "Bir Gece", "Seccaden Kumları" vb. naatları ezberlemeleri sağlanacaktır.
- ✓ "Sosyal Medya ve Davet" konusu işlenirken günümüz davet araçlarından önemli bir yere sahip olan sosyal medyanın hem teknik hem de yöntem olarak nasıl kullanılması gerektiği anlatılacak, söz konusu platformlardaki doğru ve yanlış uygulama örnekleri gösterilerek aday din görevlilerinin konu hakkında yeterli farkındalığa sahip olması sağlanacaktır.
- ✓ Din görevlilerinin görev yaptığı yerin sosyo-kültürel yapısına uygun bir şekilde davet ve irşada vesile olabilecek her türlü merasim, ziyaret vb. sosyal ve kültürel etkinlikleri değerlendirmesi gerektiği hususu vurgulanacaktır.
- ✓ Derste aday din görevlisinin meslek hayatı boyunca özellikle müftü, daire personeli, meslektaş, cemaat ile diğer kişi/kurum/kuruluşlarla ilişkiler hususunda riayet etmesi gereken âdâb-ı muaşeret kurallarına yaşanmış olumlu ve olumsuz örneklerle dikkat çekilecektir.

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	❖ Kavramsal Çerçeve • Davet ▪ Tebliğ ▪ İrşat ❖ İslam Daveti • Anlamı, Önemi ve Gerekliliği	▪ Davet ve Nebevi Metot, DİB Yayınları. ▪ İslam’da Tebliğ, Davet ve İrşat, DİB Yayınları. ▪ Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, DİB Yayınları. ▪ Diyanet Aylık Dergi, “Tebliğde Dil ve Üslup”, Haziran, 2018. ▪ “Hz. Peygamber: Hikmetli Davetçi”, Hadisler İslam, DİB Yayınları, https://hadislerleislam.diyanet.gov.tr/sayfa.php?CILT=6&SAYFA=539
2-3	4	❖ Davetin Ana Unsurları • Davetçi (Kaynak) ▪ Davetçinin Özellikleri ✓ Cesaret (Özgüven) ✓ Hareket (Güçlü Kişilik, Donanım, Birikim) ✓ İnzar (İfade Kabiliyeti, Anlatım Gücü) ✓ Tekbir (İbadet, Kulluk ve Hamd İle Başlama) ✓ Fiziki Tadhîr (Dış Görünüş, Temsil) ✓ Manevi Tadhîr (Ruh Disiplini) ✓ Tevazu (Etkiyi Kendinden Bilmeme) ✓ Sabır (Hemen Sonuç Beklememe) ✓ ...	
4-5	4	❖ Davetin Ana Unsurları • Davette Muhatap (Alıcı) ▪ Muhatabı Tanıma ▪ Muhatabların Farklılıklarını Gözetme ▪ Muhataba Değer Verme ▪ Muhatabı Etkin Dinleme ❖ Davetin Ana Unsurları • Davette Mesaj (İleti) ▪ Mesajın Özellikleri ✓ Anlaşılır Olması ✓ Açık ve Net Olması ✓ Yerinde ve Zamanında Olması	

		✓ Uygun Bir Yol Takip Edilmesi ✓ Kaynak ve Muhatap Arasında Olması	
6	2	❖ Davetin Ana Unsurları • Davette Araç (Kanal) ▪ Araç Çeşitleri ✓ Hikmet ile Davet (Delil ile Yapılması) ✓ Mev'ize-i Hasene ile Davet (İkna Yoluyla Yapılması) ✓ Cedel ile Davet (Mantık Yönteminin Kullanılması)	
7	2	❖ Din Hizmetlerinde Davet Yolları • Vaaz • Hutbe • Dua • Ezan, Tesbihat, Aşır, Sala, Mevlid, İlâhi • ...	
8	2	❖ Davette Bilginin Kullanımı ve İlkeleri • Kur'an-ı Kerim ve Meallerden Yararlanma • Hadislerden Yararlanma • Şiir ve Atasözlerinden Yararlanma • Kıssalardan ve Menkıbelerden Yararlanma	
9	2	❖ Davette Fırsat ve İmkânlar • Özel Ziyaretler (Ev, iş yeri, kurum vb.) • Toplu Merasimler (Taziye, düğün, nişan, şenlikler vb.) • Teknolojik İmkânlar	
10	2	❖ Sosyal Medya ve Davet • Sosyal Medya ve Geleneksel Davet Dili Farkı • Sosyal Medya Platformları ve Kullanım İlkeleri • Riskler ve Alınacak Tedbirler • Uygulamalı Sosyal Medya Kullanımı	
11-12	4	❖ Hz. Peygamber'in Davet Özellikleri • Bireysel Özellikleri ▪ İnanç ve Gayret	

		▪ İhlas ve Samimiyet ▪ Belağat ve Fesahat ▪ Emanet ▪ Temsil	
		❖ Hz. Peygamber’in Davet Özellikleri • Toplumsal Özellikleri ▪ Muhatabı Tanıma ▪ Muhataba Göre Konuşma ▪ Tatlı Dil Kullanma ▪ İsticvab ▪ Yüze Vurmadan Hatayı Düzeltme	
		❖ Hz. Peygamber’in Davet Özellikleri • Hz. Peygamber’in Hitabet Usulleri ▪ Vaaz İçin Gün Belirlemesi ▪ Sözü Tekrarla Pekiştirmesi ▪ Emin Olmadığı Konularda Cevap Vermemesi ▪ Muhatabın Seviyesine Göre Konuşması ▪ Mesajlarını Genel İfadelerle Vermesi	
13	2	❖ Peygamberlerde Davet Üslubu ve Örnekleri • Hz. Nuh • Hz. İbrahim • Hz. Lokman • Hz. Musa • ...	
14	2	❖ Sahabeden Davet Örnekleri • Musab b. Umeyr • Muaz b. Cebel • Vehb b. Kebşe • ...	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

B. MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK (II. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERSİ KAZANIMLARI

- Manevi danışmanlıkta din görevlisinin sahip olması gereken nitelikleri kavrar.
- Manevi danışmanlık hizmetlerinin etkin yürütülmesinde sorumluluk alır.
- Din hizmetlerinin etkin yürütülmesinde iletişimin önemini kavrar.
- Manevi danışmanlık hizmetlerinde hedef kitle ile etkili iletişim kurar.
- Hedef kitlenin gelişim ve öğrenme özelliklerini açıklar.
- Hedef kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini tespit eder.
- Din hizmetleriyle ilgili hedef kitlenin sorunlarına çözüm üretir.
- Sosyal iletişim becerisine sahiptir.
- Cami dışı din hizmeti alanlarını açıklar.
- Manevi danışmanlık ve rehberliğin temel ilkelerini açıklar.
- Manevi danışmanlık ve rehberliğin önemini açıklar.
- Manevi danışmanlık ve rehberlik alanları ile bilgi sahibi olur.
- Gerçekleştirdiği manevi danışmanlık hizmetlerinin etkililiğini değerlendirir.
- Manevi danışmanlık hizmeti uygulamalarının toplumsal işlevini ve manevi değerini fark eder.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Derste Diyanet İşleri Başkanlığımızca yürütülen hizmetlere ana hatlarıyla değinilecek ve din görevlilerinin bu hizmetleri yürütürken dikkat etmesi gereken hususlar vurgulanacaktır. Alanla ilgili Başkanlığımız manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri kitap serisinden istifade edilecektir.
- ✓ Dersin bu alanda koordinatör olarak çalışan personel başta olmak üzere alan uzmanları tarafından verilmesine dikkat edilecektir. Ayrıca manevi danışmanlık ve rehberlik alanlarında ilgili kurum yetkililerinin aday din görevlilerine bilgilendirici sunum yapmaları sağlanacaktır.
- ✓ Manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinde din görevlilerinin hedef kitlenin kişisel ve dini gelişim düzeylerini, ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini dikkate alması gerektiği hususu vurgulanacaktır.

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	❖ Kavramsal Çerçeve • Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Kavramları • Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Nedir, Ne Değildir? • Manevi Danışmanlık ve Rehberliğin Önem ve Gerekliliği	▪ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Serisi (11 Kitap), DİB Yayınları. ▪ Yaygın Din Eğitimi Öğretici El Kitabı, DİB Yayınları. ▪ Dini Danışma ve Rehberlik, Prof. Dr. Suat Cebeci, DİB Yayınları. ▪ Din Görevlisi Rehberi, DİB Yayınları. ▪ Alanla İlgili Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları ve Eğitim Görevlisi Tarafından Hazırlanan Ders Notları.
2	2	❖ Manevi Danışmanlıkta Din Görevlisinin Rolü ve Sahip Olması Gereken Temel Yeterlikler ❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberliğin İlkeleri	
3	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlikte Kullanılan Yöntem ve Teknikler	
4	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları • Aile ve Dini Rehberlik Merkezlerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ▪ Hizmet Alanı ve Faaliyetler ▪ Çalışma Usul ve Esasları ▪ Karşılaşılan Sorunlar ▪ Dikkat Edilecek Hususlar	
5	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları • Hastanelerde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ▪ Hizmet Alanı ve Faaliyetler ▪ Çalışma Usul ve Esasları ▪ Karşılaşılan Sorunlar ▪ Dikkat Edilecek Hususlar	
6	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları • Ceza İnfaz Kurumları ve Denetimli Serbestlik Müdürlüklerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ▪ Hizmet Alanı ve Faaliyetler ▪ Çalışma Usul ve Esasları ▪ Karşılaşılan Sorunlar	

		▪ Dikkat Edilecek Hususlar	
7	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları • Gençlere Yönelik Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ▪ Hizmet Alanı ve Faaliyetler ▪ Çalışma Usul ve Esasları ▪ Karşılaşılan Sorunlar ▪ Dikkat Edilecek Hususlar	
8	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları • Çocuk Evi, Çocuk Evleri Sitesi ve Çocuk Destek Merkezlerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ▪ Hizmet Alanı ve Faaliyetler ▪ Çalışma Usul ve Esasları ▪ Karşılaşılan Sorunlar ▪ Dikkat Edilecek Hususlar	
9	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları • Kadın Konukevlerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ▪ Hizmet Alanı ve Faaliyetler ▪ Çalışma Usul ve Esasları ▪ Karşılaşılan Sorunlar ▪ Dikkat Edilecek Hususlar	
10	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları • Bağımlılıkla Mücadelede Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ▪ Hizmet Alanı ve Faaliyetler ▪ Çalışma Usul ve Esasları ▪ Karşılaşılan Sorunlar ▪ Dikkat Edilecek Hususlar	

11	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları - Huzurevi, Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri - Hizmet Alanı ve Faaliyetler - Çalışma Usul ve Esasları - Karşılaşılan Sorunlar - Dikkat Edilecek Hususlar
12	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları - Engellilere Yönelik Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri - Hizmet Alanı ve Faaliyetler - Çalışma Usul ve Esasları - Karşılaşılan Sorunlar - Dikkat Edilecek Hususlar
13	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları - Afet ve Acil Durumlarda Sunulan Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri - Hizmet Alanı ve Faaliyetler - Çalışma Usul ve Esasları - Karşılaşılan Sorunlar - Dikkat Edilecek Hususlar
14	2	❖ Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanları - Şehit Yakınları ve Gazilere Sunulan Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri - Hizmet Alanı ve Faaliyetler - Çalışma Usul ve Esasları - Karşılaşılan Sorunlar - Dikkat Edilecek Hususlar
15	DÖNEM SONU SINAVI	

IV. MESLEKİ BİLGİ VE BECERİ (252 Saat)

MESLEKİ BİLGİ VE BECERİ ALANI KAZANIMLARI

- Görevinin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip olur.
- Din hizmetlerini din görevliliği adap ve erkanına uygun olarak yerine getirir.
- Namazları usulüne uygun kıldırır.
- Cami içi ve cami dışı hitabet becerilerini geliştirir.
- Dini hitabette hutbe ve vaazın önemini kavrar.
- Yöntem ve ilkelerine uygun olarak hutbe hazırlar.
- Usulüne uygun hutbe sunar.
- Yöntem ve ilkelerine uygun olarak vaaz hazırlar.
- Usulüne uygun vaaz sunar.
- Vaaz ve hutbelerin muhatap kitle üzerindeki etkililik düzeyini değerlendirir.
- Sosyal medyayı amacına uygun ve etik ilkeler doğrultusunda kullanır.
- Cenaze ile ilgili dinî görevleri usulüne uygun yapar.
- Önemli gün ve gecelerde program düzenler.
- Mutat olan duaları (nişan, nikâh, hatim, yemek, yağmur, açılış, vb.) usulüne uygun yapar.
- Dini mûsiki formlarının genel özelliklerini açıklar.
- Ritim duygusunu geliştirir.
- Cami mûsikisinin icrasında sesini doğru kullanma becerisi kazanır.
- Cami musikisinin temel formlarını uygular.
- Cami mûsikisinde yaygın olarak kullanılan temel makamları uygular.
- Merasime uygun ilahi okur.
- Tecrübe sahibi meslektaşlarının rehberliğinde bilgi, görgü ve uygulama becerisi kazanır.
- Yaygın din eğitimi ve öğretimi süreçlerini temel özellikleriyle açıklar.
- İmamlık ve müezzinlik bilgi ve becerisi ile ilgili öğrendiği bilgileri cami içi ve cami dışı din hizmeti ve yaygın din eğitimi alanlarında uygular.
- Cenaze işlemlerine yönelik uygulama yapar.
- Manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmalarında uygulama yapar.

A. İMAMLIK-MÜEZZİNLİK BİLGİ VE BECERİSİ (56 Saat)

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Etkili bir din hizmetinin sunumunda imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığın önemine değinilerek, din görevlisinde bulunması gereken temel niteliklerin neler olduğu üzerinde durulacaktır.
- ✓ Din hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesinin sadece bilgiye dayalı olmadığı, bilginin yanında başta muhatap kitle olan cemaatle iletişim olmak üzere toplumun farklı kesimleriyle yapıcı, motive edici ve güçlü ilişkiler kurulması gerektiği hususu vurgulanacaktır.
- ✓ Din görevlisinin herhangi bir yerde göreve başlamadan önce ilk olarak bulunduğu bölgeyi tanıması, hedef kitlesinin ne gibi ihtiyaç ve beklentilerinin olduğunu bilmesi hususu vurgulanacaktır.
- ✓ Din görevlisinin güvenilirlik, temsiliyet, hedef kitleyi tanıma, iletişim becerisi ve meslektaşlarıyla iş birliği gibi toplumda öne çıkan özellikleri örnekler çerçevesinde anlatılacaktır.
- ✓ Dersin ilk haftalarında aday din görevlileri tarafından hutbe dualarının usulüne uygun bir şekilde

ezberlenmesi sağlanarak Cuma ve beş vakit namazın uygulanmasına başlanacaktır.

- ✓ İmam-hatip ve müezzin-kayyımların beş vakit namaz başta olmak üzere cemaatle kılınan namazların icrasında; sûre tercihleri ve çeşitliliği, cemaatin hazır bulunuşluğunu gözetme gibi usûlle alakalı temel ilkelere yer verilecektir.
- ✓ Bu alanın teori kısmı kısa tutulacak, konuyla ilgili gerekli altyapı oluşturulduktan sonra aday din görevlilerinin daha çok uygulama yapmalarına imkân tanınacaktır.
- ✓ Din hizmetleri alanında ülkemizdeki yöresel uygulama farklılıkları üzerinde ayrıca durulacaktır.
- ✓ Aday din görevlilerinin alanın kazanımlarına ulaşp ulaşmadıkları uygulama esnasında kontrol edilecektir.
- ✓ Namaz, hutbe, kâmet, tesbihat vb. pratik din hizmetlerinin uygulanmasında Hanefi mezhebi ile Şafii mezhebi arasındaki temel farklara değinilecek ve bu hususlar uygulamalı olarak gösterilecektir.
- ✓ Namaz öncesi, namazda ve namaz sonrasında namazın şart ve rükünlerinden olmayıp din görevlisi ile cemaatin iletişimine etki eden giyim-kuşam, sarık-cübbe kullanımı, mihraba geçiş, tesbihat, tesbih kullanımı, namaz sonrası musafahalaşma gibi konularda yöresel, geleneksel ve mezhepsel farklılıklar hususunda bilgi verilecektir.
- ✓ Cenaze namazının şart ve rükünlerine vurgu yapılacak, cenaze ile ilgili iş ve işlemler çerçevesinde cenaze namazına çağrı, namaz öncesi ve sonrası fatiha okunması, helallik isteme yeri ve usulü, Kur'an-ı Kerim tilavet zamanı, telkin, taziye, devir ve iskat gibi yöresel uygulama farklılıklarına dikkat çekilecektir.
- ✓ Cemaatle namaz konusunda İslam İbadet ve Sosyal Hayat Fıkhi dersinde elde edilen teorik bilgiler çerçevesinde eğitim görevlisi tarafından örnek uygulama gerçekleştirilecek, ayrıca her bir aday din görevlisine uygulama imkânı sağlanacaktır.
- ✓ Program kapsamında tespit edilen dualar ders esnasında önce eğitim görevlisi sonra da her bir aday din görevlisi tarafından okunacak ve ezberlenmeleri sağlanacaktır.
- ✓ Dualarda makamsız, düz bir okuyuş tercih edilerek harflerin doğru bir şekilde telaffuzuna özellikle vurgu yapılacaktır. Bu esnada sesin nasıl ayarlanması gerektiği, kelimelerde hangi durumlarda ve nerelerde vurgu yapmanın doğru olacağı eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Bu duaların meclisin durumuna göre fazla uzatılmaması hususu ayrıca ifade edilecektir.
- ✓ Program veya merasimlerin içeriğine uygun olarak Arapça duaların yanında Türkçe dualara da yer verilecek ve aday din görevlilerine programın gündemine uygun konuşma yapabilme becerisi kazandırılacaktır.
- ✓ Her aday din görevlisi programda yer verilen merasimlerin icrası, yapılabilecek dualar ve bu merasimlere uygun 10-15 dakikayı geçmeyen konuşmalar hazırlayacak ve bu konuşmaları irticalen yapma becerisi kazanacaktır.
- ✓ Şehit cenazesi, milli günler, doğal afet vb. özellik arz eden durumlarda icra edilecek merasimlerde din görevlisinin göz önünde bulundurması gereken ilkelere vurgu yapılacaktır.
- ✓ Hitâbet ve dini hitâbet kavramları açıklanarak, hutbe ve vaaz gibi dini hitâbet türlerinin nasıl hazırlanması gerektiğine dair aday din görevlilerinin yeterli düzeyde bilgilendirilmesi sağlanacaktır.
- ✓ Dijital imkânların gelişmesiyle birlikte son dönemlerde ortaya çıkan sosyal medya platformları üzerinden dini hitabet ve irşat konusuna özellikle vurgu yapılacak, kullanım ilkelerinden teknik alt

yapı imkânlarına kadar sosyal medyada dini hitabetin nasıl gerçekleştirileceğine dair önemli görülen hususlar örnekler çerçevesinde detaylandırılacaktır.

- ✓ Konular işlenirken hutbe ve vaazın bilgi verme yanında bir davranış geliştirme vasıtası olduğu vurgulanacaktır.
- ✓ Aday din görevlilerinin hutbe-vaaz hazırlama, sunma ve değerlendirme hususlarındaki becerileri geliştirilecektir. Bu bağlamda aday din görevlisinin hutbe ve vaaz hazırlayarak sunması sağlanacaktır.
- ✓ Diyanet İşleri Başkanlığının yürütmüş olduğu yaygın din eğitimi hizmetlerinin tarihi, alanı ve çeşitliliğine yönelik tanıtıcı bilgiler verilecektir.
- ✓ Diyanet İşleri Başkanlığının yürütmüş olduğu yaygın din eğitimi hizmetlerinde özellikle imam-hatip ve müezzin-kayyımların görev aldığı yaz Kur'an kursları ve camilerde din öğretimi programları ile ilgili genel bilgiler verilecek, bu kurslarda din görevlilerinin etkin bir din eğitimi hizmeti sunabilmeleri amacıyla eğitim-öğretim sürecinde dikkat etmeleri gereken hususlar vurgulanacaktır.

1. İMAMLIK-MÜEZZİNLİK BİLGİ VE BECERİSİ (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-4	8	❖ İmam-Hatiplik ve Müezzinliğin Din Hizmetlerindeki Yeri ve Önemi ❖ Din Görevliliğinde Adâb ve Erkân ❖ Cemaatle Namaz • Cemaatle Namazın Önemi • Cemaatle Namazda Usul • İmam ve Müezzinin Dikkat Edeceği Hususlar • Cemaatle Namazda Yapılan Yaygın Hatalar ❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası • Beş Vakit Namaz	▪ Din Görevlisi Rehberi, DİB Yayınları. ▪ “İmam”, DİA. ▪ “Müezzin”, DİA. ▪ “Osmanlı Devleti’nde İmamlık”, DİA. ▪ “Cumhuriyet Döneminde İmamlık”, DİA. ▪ Mesleki Eğitim Duaları, DİB Yayınları.
5-9	10	❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası • Cuma Namazı ▪ Hutbe ▪ Tanımı, Yer ve Zamanı ▪ Hutbe Yazımında Dikkat Edilecek Hususlar ▪ Hükümü ve Şartları ▪ Duaları ▪ Hutbe Örnekleri ▪ Hutbe İradı, Usul ve Esasları ▪ Değerlendirilmesi	▪ İlmihal I-II, Komisyon, DİB Yayınları. ▪ Ebedi Hayata Uğurlama Adabı, DİB Yayınları. ▪ Yaygın Din Eğitimi Öğretici El Kitabı, DİB Yayınları. ▪ Diyanet İşleri Başkanları Din Hizmetleri Uygulama Genelgesi, https://hukukmusavirligi.diyaret.gov.tr/Docuents/DinHizmetleriUygulamaGenelgesi.pdf
10-11	4	❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası • Bayram Namazı	
12-14	6	❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası • Cenaze Namazı ▪ Cenaze Duaları	▪ Alanla İlgili Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları ve Eğitim Görevlisi Tarafından Hazırlanan Ders Notları.
15	DÖNEM SONU SINAVI		

2. İMAMLİK-MÜEZZİNLİK BİLGİ VE BECERİSİ II (II. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	28	❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası • Teravih Namazı • Tesbih Namazı • Küsuf Namazı	▪ Din Görevlisi Rehberi, DİB Yayınları. ▪ Mesleki Eğitim Duaları, DİB Yayınları. ▪ Dualar, DİB Yayınları. ▪ Dini Hitabet (Çeşitleri, İlkeleri, Örnekleri). Prof. Dr. İsmail Lütfi Çakan, İFAV Yayınları. ▪ Yaygın Din Eğitimi Öğretici El Kitabı, DİB Yayınları. ▪ https://dinhizmetleri.diyaret.gov.tr/kategoriler/ya_yinlarimiz/hutbeler ▪ https://dinhizmetleri.diyaret.gov.tr/kategoriler/ya_yinlarimiz/hutbeler/hutbe-dualar%C4%B1 ▪ Minberden Öğütler I-II-III, DİB Yayınları. ▪ Örnek Vaazlar I-II, DİB Yayınları. ▪ Diyanet İşleri Başkanları Din Hizmetleri Uygulama Genelgesi, https://hukukmusavirligi.diyaret.gov.tr/Document/s/DinHizmetleriUygulamaGenelgesi.pdf ▪ Alanla İlgili Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları ve Eğitim Görevlisi Tarafından Hazırlanan Ders Notları.
		❖ Dualar • Nikâh Duası • Hatim Duası • Yemek ve İftar Duası • Ezan Duası • Sabah Namazı Tesbihatı • Yağmur Duası • Tevbe – İstiğfar Duası • Salat-ı Münciye • Hutbe ve Cenaze Dualarının Tekrarı ve Pekiştirilmesi	
		❖ Merasimler ve Gündemli Konuşmalar • Hatim Merasimi • Cenaze Merasimi • Kandil Geceleri • Sünnet Merasimi • Nişan-Nikâh-Düğün Merasimi • Hacı Uğurlama Merasimi • Asker Uğurlama Merasimi • Müessese Açılışı • İsim Koyma Merasimi • İhtida Merasimi • Milli Günlerde Düzenlenen Merasimler • Hicri Yılbaşı ve Muharrem Ayı	

8-14	28	❖ İletişim • İletişim Kavramı ve Din Hizmetlerinde İletişimin Önemi • Güzel Konuşma ve Diksiyon • Resmi ve Toplumsal İletişim Kuralları (Protokol/Âdâb-ı Muâşeret)	
		❖ Cami İçi Dini Hitabet • Vaaz ▪ Tanımı, Yer ve Zamanı ▪ Vaaz Hazırlanmasında Dikkat Edilecek Hususlar ▪ Duaları ▪ Vaaz Örnekleri ▪ Sunumu ▪ Değerlendirilmesi	
		❖ Medyada Dini Hitabet ve İrşat • Diyanet İşleri Başkanlığı Dijital İrşat Faaliyetleri ▪ Diyanet Radyoları ▪ Diyanet TV ▪ Dijital Mecralar (Sosyal Medya, Dijital Yayınlar) • Sosyal Medyada Dini Hitabet ve İrşat ▪ Teknik Altyapı ▪ Tanıtımı ▪ Kullanımında Dikkat Edilmesi Geren Hususlar ▪ Örnek Sunumlar ▪ Hazırlanması ▪ Sunumu ▪ Değerlendirilmesi ❖ Sosyal Medya Ahlakı ve İletişim İlkeleri	
		❖ Eğitim ve Yaygın Din Eğitimi • Eğitim ve Din Eğitimi ile İlgili Kavramlar • Örgün ve Yaygın Din Eğitimi • Din Eğitiminin Önemi • Yaygın Din Eğitimi Faaliyetleri ve Alanları	

		• Yaygın Din Eğitimi ve Hafızlık Eğitimi Programları	
		❖ Yaygın Din Eğitiminde Hedef Kitle • Çocuklarda Din Eğitimi ▪ Çocukluk Dönemi Dini Gelişim ▪ Din Eğitiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar ▪ Din Eğitiminde Öğretim İlke, Yöntem ve Teknikleri ▪ Din Eğitiminde Farklı Metotlar • Yetişkinlerde Din Eğitimi ▪ Yetişkinlik Dönemi Basamakları ▪ Yetişkinlik Dönemi Din Eğitimi ve Dini Gelişim ▪ Yaygın Din Eğitimi Açısından Yetişkinlerin Özellikleri ▪ Yetişkin Din Eğitiminde Metotlar	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

B. DİNİ MÜSİKİ (140 Saat)

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Dini musiki dersi içeriğinde yer alan mûsikî, makam, usûl kavramları, dînî mûsikînin tarihi gelişimi, nota bilgisi ve temel formlar başlıkları hakkında kısa bilgiler verilerek aday din görevlilerinin temel makamlarda daha fazla Ezan ve Sala Uygulamaları yapmalarına imkan tanınacaktır.
- ✓ Ses aralıkları, sınırları ve potansiyeli, sesi ve ses organlarını tanıma, ses sağlığını koruma, diyafram nefesi ve doğru nefes alma, sesin günlük ve mesleki kullanımındaki önemi, sesi sınırları dâhilinde tüm genişliği ile kullanma vb. hususlarda aday din görevlilerinde farkındalık oluşturulacaktır.
- ✓ Sesin yönünü belirlemek ve düzgün duyulmasını sağlamak için dudakların şeklinin dikkate alınacağı tatbiki olarak işlenecek, enstrüman eşliğinde ses merdiveninde çalışma yaptırılacak, daha sonra enstrümansız olarak aday din görevlilerinin sesleri doğru ve düzgün bulmaları gözlemlenecektir. Bu noktada öncelikle natürel seslerle çalışma yapılacaktır, daha sonra basit makamları meydana getiren 4'lü ve 5'liler üzerinde çalışmalara devam edilerek, aday din görevlilerinin arızalı ve arızasız sesleri pratik olarak kavramaları sağlanacaktır.
- ✓ Eğitim görevlisi tarafından Türk müziği enstrümanları aracılığıyla aday din görevlilerinin ses aralıkları ölçülerek kendilerine uygun ses tonları(akort) belirlenecektir.
- ✓ Diyafram egzersizleri uygulamalı olarak kursiyerlere öğretilenecektir
- ✓ Aday din görevlilerine dini mûsikî formlarının icrasında mikrofonu doğru ve etkin kullanma becerisi kazandırılacaktır.
- ✓ Dini musikinin temel formları ile ilgili teorik ve genel bilgiler verilecektir.
- ✓ Temel formların (ezan, sala, ilahi vb.) aday din görevlileri tarafından daha iyi kavranması için eğitim görevlisi tarafından örnek icralar sunulacaktır.
- ✓ Ezan, salâ, kâmet, ilahi, kaside, tevşih, naat vb. dînî mûsikî formları üzerinden yapılacak uygulamalarla, öğrenilen makamların kursiyerlerde beceri haline gelmesi sağlanacaktır.
- ✓ Formların uygulanmasında yaşanan yaygın hatalara dikkat çekilerek örnekler çerçevesinde doğru uygulama biçimlerine yer verilecektir.
- ✓ Sala formu, cuma ve cenaze salası olmak üzere iki farklı şekliyle aday din görevlilerine öğretilen ve ayrıca uygulaması gerçekleştirilecektir.
- ✓ Uygulaması gösterilen temel makamlar ile alakalı ilahiler öğretilenecektir.
- ✓ Makamların icrasında yaygın olarak yapılan hatalar üzerinde durulacaktır.
- ✓ Her bir makamın uygulanması ezan, kamet, namaz kıraati, tesbihat ve aşr-ı şerif sırası takip edilerek yapılacaktır.
- ✓ Temel makamlarla ilgili öncelikle teorik bilgi verilecek, daha sonra temel makamlarda ezan, sala ve örnek tilavet uygulamaları öncelikle eğitim görevlisi, daha sonra da her bir aday din görevlisi tarafından gerçekleştirilecektir.
- ✓ Ezan okunacak makamın pratikte kavranmasını sağlayacak ilahiler ve Türk mûsikîsinden farklı formlar icra edilerek makamın zihinde kalması sağlanacaktır. Ayrıca orta düzeyde ses alanına sahip her aday din görevlisinin uygulayabileceği bir ses tonuyla okunmuş ezan örnekleri eğitim görevlisi

tarafından uygulanacaktır.

- ✓ Ünite içerisinde yer alan sûreler dışında Fil-Nas arası sûreler üzerinde temel makamların uygulamaları yapılacaktır.
- ✓ Eğitim görevlisi tarafından programda belirlenen sûreler dışında da aynı makamla ilgili farklı sûreler üzerinde uygulamalar yapılarak makamın zihinde kalması sağlanacaktır.
- ✓ Temel makam öğretilirken türevleriyle ilgili geçkilere yönelik bilgilere yer verilecektir.
- ✓ Örnek ilahilerle ilgili solo-koro çalışmaları yapılarak makamla ilgili beceri kazandırılacaktır.
- ✓ Öğretilen makam, türevleri ile birlikte öğretilecek ve başlanılan makam ile karar edilecektir. Örneğin rast makamı ile başlayan bir aşırda geçki olarak suzinak, nihavent, hicazkâr makamları uygulanıp rast makamı ile karar edilecektir.
- ✓ Nota eğitiminde teorik bilgiler verildikten sonra cami musikisinde sıkça kullanılan ilahiler solfejiyle birlikte öğretilecektir. (Örnek: Uşşak: Rumda Acemde Aşık Olduğum, Bu Akl-I Fikriyle; Hicaz: Ah Nicedir Uyursun, Allahu Allah vb.)
- ✓ İlahiler aynı zamanda bona öğretim tekniği ile de gösterilecektir.
- ✓ Usul konusu dokuz zamanlı usullere kadar öğretilecektir.
- ✓ Enderun Usûlü Terâvîh ve Cumhur Müezziniği konusunda geleneksel olarak uygulanan tertipler öğretilecektir.
- ✓ Mevlid formu işlenirken mevlidlerin Türk-İslam edebiyatında yeri ve önemi, mevlid-i şerifin İslam tarihi içerisinde geçirmiş olduğu süreç, mevlid-i şerif merasimlerinde icra edilen bahirlerin makamları ve vezin yapısı ile ilgili bilgi verilecektir.
- ✓ Mevlid-i şerif klasik üslubumuzda uygulanan makamlar ile tanıtılacaktır.
- ✓ Mevlid formu;
 - Tevhid bahrinde Sabâ (Bestenigâr, Dügâh, Çârgâh),
 - Veladet bahrinde Rast (Nihavent, Sûzinak, Hicazkâr)
 - Merhaba bahrinde Hüseyini (Uşşak-Pencigâh)
 - Miraç ve münacat bahrinde Segâh-Hüzzâm makamlarıyla icra edilecektir.
- ✓ Ezan, kâmet, tesbihat, hutbe, namaz kıldırma vb. uygulamalarda Başkanlığımız web sitesi, Diyanet TV ve Başkanlığımızca hazırlanan görsel ve işitsel materyallerden yararlanılacaktır.
- ✓ Derslerin uygulamalı olarak işlenmesine özen gösterilecek, solo-koro çalışmaları yapılarak her aday din görevlisine yeteri kadar uygulama imkânı verilecektir.

1. DİNİ MÜSİKİ I (I. DÖNEM, 4x14=56 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-2	8	❖ DİNÎ MÛSİKİ TARİHÇESİ • Mûsikinin Tanımı • Dinî Mûsikinin Tarihçesi • Makam ve Usûl Kavramları • Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde Yetişmiş Bazı Önemli Hafız Mûsikîşinaslar	▪ Türk Din Musikisi, DİB Yayınları. ▪ Alanla İlgili Diyanet Akademisi ve Eğitim Görevlisi Tarafından Hazırlanan Ders Notları.
		❖ SES EĞİTİMİ • Ses ve Oluşumu • Sesin Kullanım Tekniği • Diyafram Çalışması • Nefes Egzersizleri • Ses Sağlığı • Mikrofon vb. Ses Sistemlerinin Doğru ve Etkin Kullanımı	
		❖ NOTA BİLGİSİ • Nota İşaretleri • Birlik ve İkilik Notalar • Dörtlük, Sekizlik, Onaltılık ve Otuz ikilik Notalar • Sus İşaretleri • Solfej Okuma	
3-7	20	❖ DİNÎ MÛSİKİ FORMLARI • Türk Din Mûsikisinde Formlar ve Genel Özellikler ▪ Cami Mûsikisi Formu ▪ Tekke Mûsikisi Formu ▪ Cami ve Tekke Mûsikisinde Ortak Kullanılan Formlar ▪ Cami Mûsikisi Formları	

		▪ Ezan Formu ▪ Salâ Formu ▪ Kâmet ve Tesbihat Formu ▪ İlâhi, Tevşih, Münâcaat, Naat ve Kaside Formu ▪ Mevlit Formu ✓ Tevhid Bahri ✓ Veladet Bahri ✓ Merhaba Bahri ✓ Miraç-Münacaat Bahri • İlâhi, Tevşih, Münâcaat ve Naat Formu	
		❖ DİNÎ MÛSİKÎDE KULLANILAN TEMEL MAKAMLAR VE UYGULAMALARI • Rast Makamı ▪ Tanımı ▪ Karakteristik Özellikleri ▪ Uygulaması (Makamın Seyri) ▪ Makamın Türevleri ✓ Hicazkâr Makamı ✓ Sûzinak Makamı ✓ Mâhur Makamı ✓ Nihavent Makamı ▪ Makamla İlgili Örnek İlahiler ✓ Gül Yüzünü Rüyamızda ✓ Erler Demine Destur Alalım ✓ Dilhanesi Pür Nur Olur ✓ On Sekiz Bin Âleme Server Olan Muhammed ✓ Erler Demine Destur Alalım ✓ Bir Nokta İdim (Hicazkâr) ✓ Aşkın İle Âşıklar (Sûzinak) ✓ Mahur Salat (Mâhur) ✓ Güzel Âşık Cevrimizi (Nihavend)	

		▪ Ezan Uygulaması (İkinci Namazı) ▪ Örnek Tilavet Uygulaması ✓ Fatiha Sûresi ✓ Nebe Sûresi 31-40	
8-14	28	❖ DİNÎ MÛSİKİDE KULLANILAN TEMEL MAKAMLAR VE UYGULAMALARI • Uşşak Makamı ▪ Tanımı ▪ Karakteristik Özellikleri ▪ Uygulaması (Makamın Seyri) ▪ Makamın Türevleri ✓ Hüseyinî Makamı ✓ Bayâtî Makamı ✓ Neva Makamı ▪ Makamla İlgili Örnek İlahiler ✓ Durmaz Lisanın ✓ Bilmem Nideyim Allah Allah ✓ Noldu Bu Gönüm ✓ Ey Hüdadan Lutfu İhsan İsteyen ✓ Affet İsyânım Benim (Hüseyinî) ✓ Mecnuna Sordular (Bayâtî) ✓ Can Ellerinden Gelmişem (Neva) ▪ Ezan Uygulaması (Öğle Namazı) ▪ Örnek Tilavet Uygulaması ✓ Fatiha Sûresi ✓ Bakara Sûresi 153-157 • Hicaz Makamı ▪ Tanımı ▪ Karakteristik Özellikleri ▪ Uygulaması (Makamın Seyri) ▪ Makamın Türevleri	

		✓ Hicaz Ailesi (Hicaz, Hümâyûn, Uzzâl, Zirgüleli) ▪ Makamla İlgili Örnek İlahiler ✓ Ömrüm Bitirmiş ✓ Ey Rahmeti Bol Padişah ✓ Ah Nicedir Uyursun ✓ Mevlam Sana Ersem Diye ✓ Esselam Ey Ahmed-i Muhtar ▪ Ezan Uygulaması (Yatsı Namazı) ▪ Örnek Tilavet Uygulaması ✓ Fatiha Sûresi ✓ Bakara Sûresi 285 (Amenesresûlu) • Rast, Uşşak ve Hicaz Makamlarında Alıştırma	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

2. DİNİ MÜSİKİ II (II. DÖNEM, 6x14=84 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	42	❖ DİNÎ MÛSİKİDE KULLANILAN TEMEL MAKAMLAR VE UYGULAMALARI • Segâh Makamı ▪ Tanımı ▪ Karakteristik Özellikleri ▪ Uygulaması (Makamın Seyri) ▪ Makamın Türevleri ✓ Hüzzâm Makamı ▪ Makamla İlgili Örnek İlahiler ✓ Tekbir-Salavat ✓ Ben Yürürem Yane Yane ✓ Şol Cennetin İrmakları	▪ Türk Din Musikisi, DİB Yayınları. ▪ Alanla İlgili Diyanet Akademisi ve Eğitim Görevlisi Tarafından Hazırlanan Ders Notları.

		✓ Uyurken Seyrimde Kalktım Ağlayu ✓ Segâh Tekbir/Salât-ı Ümmiye ✓ Alma Tenden Canımı ✓ Talaa'l- Bedru Aleyna ✓ Yâ Sâhibe'l-Cemâli (Hüzzâm) ✓ Sevdim Seni Mabuduma (Hüzzâm) ▪ Ezan Uygulaması (Akşam Namazı) ▪ Örnek Tilavet Uygulaması ✓ Fatiha Sûresi ✓ Haşr Sûresi 21-24 • Sabâ Makamı ▪ Tanımı ▪ Karakteristik Özellikleri ▪ Uygulaması (Makamın Seyri) ▪ Makamın Türevleri ✓ Bestenigâr Makamı ✓ Çârgâh Makamı ▪ Makamla İlgili Örnek İlahiler ✓ İsm-i Sübhan ✓ Seyreyleyüp Yandım ✓ Allah Vahid Lâ Yezâl ✓ Ağla Gözüm Ağla Gülmezem Gayrı ✓ Gel Seninle Gidelim Yürü Mevlaya ✓ Gelin Ey Âşıklar Gelin ✓ Ben Yürürem Yane Yane (Bestenigâr) ✓ Canan İlinin Güllerinin Bağı Göründü (Bestenigâr) ✓ Ben Dervişim Diyene (Çârgâh) ▪ Ezan Uygulaması (Sabah Namazı) ▪ Örnek Tilavet Uygulaması ✓ Fatiha Sûresi ✓ Haşr Sûresi 21-24	
--	--	--	--

		○ Taştı Rahmet Deryası ○ Mevlam Senin Âşıkların ▪ Örnek Tilavet Uygulaması ○ Fatiha Sûresi ve Zammı Sûre-Mâun Sûresi ❖ Beş Temel Makamda Alıştırma	
8-14	42	❖ Enderun Usûlü Terâvîh ve Cumhur Müezzinliği ❖ Mevlid Uygulamaları • Dini Gecelerle İlgili Örnek İlahiler ▪ Tevhid Bahri-Buldu Hep Derdine Dermanını Canlar Bu Gece (Saba Makamı) ▪ Veladet Bahri-Yanan Kalbe Devasın Sen (Rast Makamı) ▪ Merhaba Bahri-Merhaba Yâ Şemsi'd-Duhâ (Hüseyini-Uşşak Makamı) ▪ Miraç-Münacat Bahri-Merhaba Ey Fahr-i Âlem (Hüzzam Makamı) • Milli Günlerde Okunabilecek İlahiler ▪ Tevhid Bahri-Bastığın Yerleri Toprak Diyerek Geçme Tanı (Saba Makamı) ▪ Veladet Bahri-18 Mart'ta Çanakkale'de (Rast Makamı) ▪ Merhaba Bahri-Ya Rab Bizi Kahretme Helak Eyleme (Uşşak Makamı) ▪ Miraç-Münacaat Bahri-Şu Boğaz Harbi Nedir Ki (Segâh Makamı) ❖ Ramazan Ayına Yönelik İlahiler • Donandı Her Yer Kandiller İle (Acemaşiran) • Ya Hannan Ya Mennan (Uşşak) • Geldi Ol Mah-ı Ramazan Merhaba (Uşşak) • İşte Geldi Ramazan (Rast) • Elveda Bizden Sana Ey Şehr-i Ramazan (Acemaşiran)	

	❖ Hac ve Umre Merasimlerine Yönelik İlahiler • Geçtiğimiz Yollara Bizden Selam Götürün (Hüzzam) • Kâbe'nin Yolları Bölük Bölüktür (Rast) • Telbiye (Segah) • Arayı Arayı Bulsam İzini (Uşşak) • Gani Mevlam Nasib Etse (Segah) ❖ Çocuklara Yönelik İlahiler • Tekbir-Salavat (Segah) • İlim İlim Bilmektir (Rast) • Ömrün Bitirmiş Viranemiyem (Hicaz) • Bu Aklı Fikriyle (Uşşak) • Sordum Sarı Çiçeğe (Segah) ❖ Örnek Kaside Çalışmaları • Gönül Hun Oldu Şevkından • Bülbül Kasidesi • Şahidim Arzu Semadır • Sığındık Ulu Dergahına • Vurulup Tertemiz Alnından • Neyleyeyim Dünyayı	
15	DÖNEM SONU SINAVI	

C. UYGULAMA/STAJ (56 Saat)

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Aday din görevlilerinin imamlık ve müezzinlik alanıyla ilgili öğrendikleri teorik bilgilerin beceri haline gelebilmesi için uygulama/staj alanının önemi hatırlatılacak, bu alanın etkin ve verimli bir şekilde değerlendirilmesi için ilgili Akademi Merkezi gerekli tedbirleri alacaktır.
- ✓ Ezan, müezzinlik, imamet ve hutbe uygulamalarının öncelikle camilerde gerçekleştirilebilmesi için il/ilçe müftülükleri ile koordineli hareket edilecektir. Vaaz uygulamaları ise sınıf ortamı veya Akademi Merkezi mescit-tatbikat camilerinde gerçekleştirilecektir.
- ✓ Uygulama/staj alanının etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için aday din görevlisi, eğitim görevlisi, Akademi Merkezi ve Müftülük gerekli hassasiyeti gösterecektir.
- ✓ Program süresince teorik bilgilerin aday din görevlilerinde kalıcı davranışlar haline gelmesini sağlamak için cuma günlerinde uygulamaya dönük etkinliklere yer verilecektir. Cuma günleri ders programı bu amaca hizmet edecek şekilde planlanacaktır. Bu kapsamda Cuma günleri camilerde her bir aday din görevlisinin imamet, müezzinlik, hutbe ve gerektiğinde vaaz uygulamasına yönelik gerekli planlamalar yapılacaktır.
- ✓ Cenazenin yıkanması, kefenlenmesi, cenaze namazı, teşyi, defin ve sonraki hususlarla ilgili aday din görevlilerinin program çerçevesinde mutlaka uygulama yapmaları sağlanacaktır.
- ✓ Müftülüklerle yapılacak plan ve program dâhilinde aday din görevlilerinin sabah namazı buluşmaları, cami dersleri vb. programlara katılımları sağlanacak, böylece cami merkezli din hizmetleri programları hakkında bilgi ve uygulama becerisi kazandırılacaktır.
- ✓ Mesleki bilgi ve beceri alanında yer verilen ve uygulanması öngörülen konularda her bir aday din görevlisine uygulama imkânı sağlanacaktır. Rehber eğitim görevlisi tarafından interaktif bir ortamda söz konusu uygulama değerlendirmeye tabi tutulacaktır.
- ✓ Programın etkin ve verimli bir şekilde uygulanması ilkesi de göz önünde bulundurularak Cuma ve vakit namazlarının öncelikle cami ortamında cemaatle; bayram, teravih, tesbih ve cenaze gibi namazların uygulanmasının ise öncelikle cami, mümkün olmaması halinde eğitim ortamında gerçekleştirilecektir.
- ✓ Aday din görevlilerinin eğitim süresince cami dışı din hizmetleri (MDR) ve yaygın din eğitimi alanlarında en az bir defa yerinde staj yapması sağlanacaktır.
- ✓ Uygulama becerisinin yeteneğe bağlı yönü dikkate alınacak, bu bakımdan uygulamada bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulacaktır.

1. UYGULAMA/STAJ I (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR
1-14	28	❖ Cemaatle Namaz Uygulamaları • Beş Vakit Namaz • Cuma Namazı • Teravîh Namazı • Bayram Namazı • Tesbih Namazı ❖ Cenazeye Dair Uygulamalar • Yıkama ve Kefenleme • Cenaze Namazı • Teşyi • Defin ve Telkin ❖ Hutbe Uygulamaları • Cuma Hutbesi • Bayram Hutbesi ❖ Müftülük Hizmetleri Uygulamaları • Aile ve Dini Rehberlik Merkezleri • Hastaneler • Ceza İnfaz Kurumları ve Denetimli Serbestlik Müdürlükleri • Gençlik Merkezleri • ...
15	DÖNEM SONU SINAVI	

2. UYGULAMA/STAJ II (II. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

HAFTA	KREDİ	KONULAR
1-14	28	❖ Cemaatle Namaz Uygulamaları • Beş Vakit Namaz • Cuma Namazı • Teravih Namazı • Bayram Namazı • Tesbih Namazı ❖ Cenazeye Dair Uygulamalar • Yıkama ve Kefenleme • Cenaze Namazı • Teşyi • Defin ve Telkin ❖ Hutbe ve Vaaz Uygulamaları • Cuma Hutbesi • Bayram Hutbesi • Vaaz ❖ Nişan-Nikah Uygulamaları ❖ Müftülük Hizmetleri Uygulamaları • Aile ve Dini Rehberlik Merkezleri • Hastaneler • Ceza İnfaz Kurumları ve Denetimli Serbestlik Müdürlükleri • Gençlik Merkezleri • Camilerde Kur'an Öğretimi ve Hafızlık Kursları • ...
15	DÖNEM SONU SINAVI	

V. MEVZUAT (28 Saat)

A. DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI (I. DÖNEM, 2x14=28 Saat)

DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI DERSİ KAZANIMLARI

- Devlet teşkilatı ve kamu mevzuatını tanır.
- Devlet memurlarının hak ve sorumluluklarını kavrar.
- Başkanlık teşkilatını ve mevzuatını tanır.
- Diyanet Akademisi Başkanlığını tanır.
- Diyanet İşleri Başkanlığının teşkilat yapısını ve görevlerini genel hatlarıyla açıklar.
- Aday din görevlisi mevzuatını açıklar.
- Resmi ve toplumsal iletişim kurallarını uygular.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Aday din görevlileri, Başkanlığın kuruluşu, teşkilatlanması, misyon ve vizyonu gibi hususlar çerçevesinde kurum tarihi ile ilgili bilgilendirilecektir.
- ✓ Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı birimleri ile bu birimlerin yürüttükleri hizmetlerle ilgili genel bilgiler verilecektir.
- ✓ Başkanlıkla ilgili Anayasada yer alan hususlara ve 633 Sayılı Kanun’a değinilecektir. Ayrıca aday din görevlilerinin görev alanlarıyla ilgili yönetmelik ve yönergelerle atıflarda bulunulacak; mevzuatla ilgili kavramsal çerçeve oluşturulacaktır.
- ✓ Personelde görev, hak ve sorumlulukları konusunda farkındalık oluşturulacaktır.
- ✓ Başkanlık mevzuatı işlenirken ayrıntıya girilmeyecek, bu konuda aday din görevlilerinin özellikle Başkanlık web sayfasına yönlendirilmesi sağlanacak ve özellikle aday din görevlisi ve atanacağı kadrolarla ilişkili olan mevzuatın ilgili kısımları hakkında bilgi verilecektir.
- ✓ Aday din görevlileri kamu kaynaklarının her türlü lüks ve israftan kaçınılarak etkin, verimli ve yerinde kullanımı konusunda bilinçlendirileceklerdir.
- ✓ Aday din görevlileri kamu görevlerinin yürütülmesi esnasında uyulması gereken adalet, dürüstlük, saydamlık, tarafsızlık vb. etik ilkelere uygun davranışlar konusunda bilgilendirilecektir.
- ✓ Başkanlık mevzuatı işlenirken konular muhatapların hizmet hayatlarıyla ilişkilendirilecek, Başkanlık personelinin alanda karşılaşılabileceği muhtemel risklere dikkat çekilerek görev vakarına yakışmayan hususlarda gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır. Bu kapsamda, ilgili mevzuatta yer alan “Atanmalarında dini öğrenimi esas alan alanlarda; itikad, ibadet, tavır ve hareketlerinin İslam törelerine uygunluğunun çevresinde bilinir olduğu” şeklinde ifade edilen “ortak nitelik şartı” hakkında da aday din görevlileri bilgilendirileceklerdir.

HAFTA	KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR
1-7	14	❖ Aday Din Görevlileri Mevzuatı • Diyanet Akademisi Başkanlığı Yönetmelikleri ▪ Mesleki Eğitim Yönetmeliği ▪ Aday Din Görevlileri Disiplin Yönetmeliği ▪ Aday Din Görevlileri İstihkak Yönetmeliği ❖ Sözleşmeli Personelin Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar ❖ Soruşturmaya Sıkça Konu Olan Hususlar	▪ Aday Memurların Temel Eğitim Ders Notları (1-2), Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, 2022. ▪ Din Görevlisi Mevzuat Rehberi, DİB. Yayınları. ▪ Diyanet Aylık Dergi, Diyanetin 90. Yılı Özel Sayısı, Sayı: 279, Mart 2014. ▪ 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu. ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı_ http://www.diyamet.gov.tr/
8-14	14	❖ Devlet Teşkilatı Bilgisi ❖ Mevzuat Bilgisi (657 sayılı kanun) ❖ Türkçe İmlâ Kuralları ve Dil Bilgisi ❖ İnsan Hakları Bilgisi ❖ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri	▪ http://www.diyamet.gov.tr/ ▪ www.mevzuat.gov.tr ▪ Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı) ▪ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usûl ve Esasları Hakkında Yönetmelik. ▪ Diyanet İşleri Başkanları Din Hizmetleri Uygulama Genelgesi, https://hukukmusavirligi.diyamet.gov.tr/Documents/DinHizmetleriUygulamaGenelgesi.pdf
		❖ Başkanlık Teşkilatı • Başkanlığın Tarihçesi • Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması • Başkanlığın Görevleri ❖ Başkanlık Mevzuatı • Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun • Yönetmelikler ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği ▪ Vaizlik, Kur'an Kursu Öğreticiliği, İmam-Hatiplik ve Müezzin-Kayyımlik Kadrolarına Atama ve Bu Kadroların Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği	

		▪ Diyanet İşleri Başkanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ▪ ... • Genelgeler ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Uygulama Genelgesi ▪ ... ❖ TDV Tarihçesi, Hizmet Alanları ve Faaliyetleri	
15	DÖNEM SONU SINAVI		

VI. KÜLTÜREL ETKİNLİKLER (56 Saat)

KÜLTÜREL ETKİNLİKLER ALANI KAZANIMLARI

- Sosyo-kültürel faaliyetlerin önemini kavrar.
- İlmî yayınları değerlendirme ilkelerini açıklar.
- Yaşam boyu öğrenme alışkanlığı kazanır.
- Sosyal, kültürel ve sanatsal olarak kendini geliştirir.
- Mesleğiyle ilgili gelişmeleri ve yayınları takip eder.
- Kişisel ve mesleki gelişimine katkıda bulunacak bilimsel ve kültürel etkinliklere katılır.
- Çeşitli kültürel alanlardaki becerilerini geliştirir.
- Kültürel faaliyetlerde sorumluluk alma becerisine sahip olur.
- Kültürel faaliyetlerde bulunmanın din hizmetleri alanındaki önemini kavrar.
- Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla açıklar.
- Kur'an ve sünnet çerçevesinde dini istismar eden hareketleri analiz eder.
- Güncel dini ve sosyo-kültürel gelişmeleri takip eder.
- Problemler karşısında mantıkî tutarlılığa ve eleştirel düşünebilme becerisine sahip olur.
- Bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından yararlanır.
- Kitle iletişim araçlarından gelen paylaşım ve mesajlara karşı eleştirel bakış açısı kazanır.

ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Aday din görevlilerinin kişisel ve mesleki gelişimlerini geliştirmek ve desteklemek, önemli konularda farkındalıklarını artırmak, kurum aidiyetlerini güçlendirmek amacıyla kültürel etkinlikler dersinde konferans-seminer programları, kitap okuma ve değerlendirme saati, film ve belgesel izleme, yarışma ve münazara etkinlikleri ile hat, ebru, ney gibi sanatsal faaliyetler düzenlenecektir.
- ✓ Program kapsamında belirlenen kitaplar çerçevesinde aday din görevlilerinin ilmi, kültürel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlayacak, kurumsal aidiyet bilinçlerini geliştirecek okuma etkinlikleri gerçekleştirilecektir.
- ✓ Eğitim görevlisi tarafından bir kitabın kritiği ve değerlendirmesi yapılırken göz önünde bulundurulması gereken hususlar ve ilkeler üzerinde durulacaktır.
- ✓ Eğitim görevlileri okunan kitapların aday din görevlileri tarafından müzakere edilebilmesi için uygun ortamların hazırlanmasına özen göstereceklerdir.
- ✓ Program çerçevesinde her dönemde Başkanlıkça belirlenecek kitapların aday din görevlileri tarafından okunması ve eğitim görevlisi eşliğinde müzakeresi gerçekleştirilecektir.
- ✓ Muhatapların ilgi, ihtiyaç ve beklentileri de dikkate alınarak belirlenen alanlarda konferans ve seminer programları düzenlenecek, söz konusu programların alanında uzman kişiler tarafından gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.
- ✓ Konferans ve seminer programlarında aile, gençlik, dünyevileşme, İslam Dünyası, İslamofobi, sosyal medya ve dijitalleşme, din istismarı, bağımlılık, kültür ve medeniyet ve İslam düşüncesi

başlıklarının altında yer alan örnek konferans konularından seçkiler yapılarak iki haftada bir yer verilecektir.

- ✓ Konferans ve seminer programlarına bütün aday din görevlilerinin katılımı sağlanacak, konferansların etkin, verimli ve disiplin içerisinde gerçekleşmesi için idare tarafından gerekli tedbirler alınacaktır.
- ✓ Aday din görevlileri arasında etkili iletişim kurma, eleştiri ve dinleme kültürünü oluşturmak amacıyla farklı alan ve konularda yarışma ve münazara programları düzenlenecektir.
- ✓ Aday din görevlilerinin kurumsal kültürü elde etmeleri ve aidiyet bilinçlerini geliştirmek amacıyla din ve Diyanet hizmetlerinde çalışmalarıyla iz bırakmış öncü şahsiyetlerle ilgili konferans, film, belgesel ve kitap okuma programları düzenlenecektir. Bu kapsamda varsa yazılı, görsel ve işitsel materyaller dersten önce kursiyerlere dağıtılacak ve kursiyerlerin derse hazır bir şekilde gelmesi sağlanacaktır.
- ✓ Aday din görevlilerinin görev bilincini artırmak, motivasyonlarına katkı sağlamak amacıyla bulunduğu çevrede çalışmalarıyla ön plana çıkan rol model din görevlilerinin aday din görevlileri ile buluşmaları sağlanacaktır.
- ✓ Sanatsal faaliyetler aday din görevlilerinden konuyla ilgili bilgi ve yeteneği olanlara yönelik olacaktır.

1. KÜLTÜREL ETKİNLİKLER I-II (I ve II. DÖNEM, 2x28=56)

HAFTA	KREDİ	KONULAR
1-28	56	❖ Kitap Okuma ve Değerlendirme Programları ❖ Konferans ve Seminer Programları • Konferans Konuları ▪ Aile ✓ Aileyi Ayakta Tutan Değerler ✓ Kur'an ve Sünnet Perspektifinde Aile İçi İletişim ✓ İyilik Ekseninde Aile ✓ Aile İçi Şiddeti Önlemede Dini Referanslar ✓ İnsan Fıtratının Tahribatı “Cinsiyetsizleştirme” ✓ Aileyi Zararlı Alışkanlıklardan Korumak ✓ Ailenin Güvencesi Sadakat ✓ Ailede Sorumluluk Bilinci ✓ Zor Zamanlarda Aile Olmak ✓ Müslüman Ailenin Temel Nitelikleri ✓ Ailede Mahremiyet Eğitimi ✓ Çocuk İhmal ve İstismarı ✓ Çocuk Eğitiminde Ailenin Rolü ✓ Çocuğun Kimlik Gelişiminde Babanın Rolü ve Kur'an'da Baba Örnekleri ✓ Koruyucu Ailelik (Allah'ın Topluma Emaneti Olan Yetimler) ✓ Hikmet ve Tecrübeleriyle Büyüklerimiz (İmkânları ve Zorluklarıyla Geniş Aile) ✓ Boşanma Ahlakı

		▪ Gençlik ✓ Gençlik ve Tarih Şuuru ✓ Gençlerle Etkili İletişim ✓ Değerler Eğitiminde Hz. Peygamber'in Örneklığı ✓ Akran Zorbalığı ✓ Popüler Kültür ve Gençlik ✓ Modern Çağda Genç Olmak ✓ Gençliği Tehdit Eden İnanç Sorunları ✓ Ruh Sağlığı ve Din ▪ Dünyevileşme ✓ Hayatı Sade Yaşamak ✓ Gösteriş ve Reklam Kültürü ✓ Hakikat ve İmaj ✓ Tüketim Kültürü ve Din ✓ Varlıkla İmtihanımız ✓ İsrar ve Tüketim Kültürü ✓ Haz ve Konforun Esiri Olmamak ✓ Bireyselleşme ve Yalnızlaşma ✓ Modernleşme ve Sekülerleşme Bağlamında Din, Toplumsal Değişme ve İslâm Dünyası ▪ İslam Dünyası ✓ İslam Dünyasının İçinden Geçtiği Süreçler ✓ Günümüz İslam Dünyasının Temel Sorunları ✓ Filistin Davası ve Kudüs Bilinci ▪ İslamofobi ✓ Irkçılığın Yeni Maskesi “İslamofobi”
--	--	--

		✓ İslamofobi Endüstrisi ✓ Batı'da İslâm Karşıtlığının İcat Edilmiş Dili Olarak İslamofobi ▪ Sosyal Medya ve Dijitalleşme ✓ Sosyal Medya Okuryazarlığı ✓ Sosyal Medya Ahlakı ✓ Sosyal Medya ve Değişen Değerler ✓ Medya ve Din ✓ Yapay Zekâ, Transhümanizm ve Din ✓ Dijital Zorbalık ▪ Din İstismarı ✓ Din İstismarı ile Mücadelede Yöntem ✓ Dini İstismar Eden FETÖ/ DEAŞ vb. Terör Örgütleri ✓ İstismar Edilen Dini Kavramlar ✓ Geçmişten Günümüze Din İstismarı ✓ İstismarı Önlemede Doğru ve Sahih Dini Bilginin Önemi ✓ Dijitalleşme ve Din İstismarı ▪ Bağımlılık ✓ Bağımlılıkla Mücadelede Yöntem ve Din Görevlisinin Rolü ✓ Dijital Bağımlılık ✓ Madde Bağımlılığı ✓ Bağımlılığın Toplumsal Maliyeti ▪ Kültür ve Medeniyet ✓ İslam Bilim Tarihi ✓ İnfak Medeniyeti İslam ✓ Medeniyet Krizi
--	--	---

		✓ İslam Medeniyetinde Çevre Bilinci ve Ahlakı ✓ İslam Medeniyetinde Şehir ✓ İslam Medeniyetinin Manevi Mimarları ✓ İslam Medeniyetinin Temel Unsurları ✓ İslam Medeniyeti ve Sanat ✓ İslam Medeniyetinde Cami ✓ Ayasofya-i Kebîr Câmî-i Şerîfi'nin İslam Medeniyetindeki Yeri ✓ İslam Medeniyetinde İlim ✓ İslam Medeniyetinde Kadın ▪ İslam Düşüncesi ✓ Selefi ve Modernist Anlayışın Kur'an'ı Anlama Usulleri ve Problemleri ✓ Kur'an-ı Kerim ile İlgili Güncel İddialara Verilecek Cevaplar ✓ Kur'an ve Bilim ✓ Kuran'da Nas-Olgı İlişkisi ✓ İslam Geleneğinde Hadisleri Farklı Okuma Biçimleri ✓ Selefîlik ve Hadisleri Anlama Biçimi ✓ Fıkıh Usulü Bağlamında Yeni Anlama ve Yorumlama Yöntemleri ✓ Fıkıhın Sosyolojik Yürürlüğü Bağlamında Fetvada Değişim ✓ Oryantalizm ve İslam Hukuku Araştırmaları ✓ Günümüz İnanç Akımlarını Değerlendirmede Usul ✓ Türkiye'de İslami Düşünce Geleneği ✓ Neoselefîlik Olgusu ve Selefi Düşüncenin Tarihi Arka Planı ✓ Modern Dünyada Din Algıları ve Dindarlık Formları ❖ Din Hizmetine Adanmış Ömürler
--	--	--

		• Gönenli Mehmet Efendi • Abdurrahman Gürses • Mehmet Rüştü Aşıkkutlu • Ahmet Hamdi Akseki • Ahmet Muhtar Büyükçınar • Ali Yakup Cenkçiler • Hacı Veyiszade Mustafa Efendi • Mahmut Celalettin Ökten • Hafız İsmail Hakkı Bayri • ... ❖ Belgeseller • Hacı Veyiszade Mustafa Efendi • Bir Ortadoğu Masalı • Halil Günenç • Mehmet Savaş • Diriliş Bestesi Sala • Demir Hafız Mehmet Akif Ersoy • Peygamberler Şehri Kudüs ❖ Tecrübe Paylaşımı • Rol-Model Din Görevlileri ❖ Yarışmalar • Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma • Hafızlık • Hutbe • Ezanı Güzel Okuma • Dini Bilgiler ❖ Münazara
--	--	--

		❖ Sanatsal Faaliyetler • Hat • Minyatür • Ebru • Tezhip • Enstrüman Kullanma ▪ Ney ▪ Def ▪ Kanun ▪ Ud
--	--	--